

გაეროს ეროვნული სააგენტოს აჭარის პირობათმომდებელი ოგანოზის მონაცემები

დღეს მოსალოდნელია ცვალებადი მოღრუბულობა, უნალექოდ, ცვალებადი მიმართულების ქარი - 10-15 მეტრი წამში, ტემპერატურა სანაპირო რაიონებში - 12-17, შიდა-თიან რაიონებში - 8-13 გრადუსი სითბო, მაღალ მთაში - 3-8 გრადუსი სითბო. ზღვის წყლის ტემპერატურა 10 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 769 მილიმეტრი.

მომდევნო 2 დღეს მოსალოდნელია უნალექო ამინდი.

კრიკოსი N 10

ეგროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეა მოუწოდებს რუსეთის ფედერაციას, გაიყვანოს ჯარები საქართველოდან. რეზოლუციაში, რომელიც ეგროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეამ მიიღო, ასევე მკაფიოდ წერია, რომ ქმედებებში უკრაინის წინააღმდეგ იმ პოლიტიკის ნაწილია, რომელიც რუსეთი 2008 წელს საქართველოს წინააღმდეგ ატარებდა. ცვლილებების ინიციატივი საქართველოს საპარლამენტო დელეგაცია იყო. ქართველი კანონმდებლების მოსაზრება და ჩანაწერი რეზოლუციის პირველივე პარაგრაფშია შეტანილი. რეზოლუცია მისიისთვის დაგეგმილ რეკავიციის სამიტს უკავშირდება, რომელიც მთავრობისა და სახელმწიფოს მეთაურების დონეზე გაიმართება.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი დაზვერვის სამსახურის უფროსს შეხვდა. შალვა ლომიძემ ირაკლი ღარიბაშვილს სამსახურის საქმიანობის 2022 წლის ანგარიში წარუდგინა. პრემიერ-მინისტრმა და დაზვერვის სამსახურის უფროსმა განიხილეს 2023 წლის გეგმები და სამსახურის განვითარების პრიორიტეტები. მთავრობის ადმინისტრაციაში გამართულ შეხვედრაზე მიმოიხილეს აგრეთვე რეგიონში არსებული ეკონომიკური ვითარება და უსაფრთხოების კუთხით არსებული გამოწვევები.

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის თანამდებობის ნიკა მელიას განცხადებით, შიდაპარტიულ არჩევნებში გამარჯვების შემთხვევაში, „ნაციონალური მოძრაობის“ გენერალური მდივნის თანამდებობას ბათუმის ორგანიზაციის თავმჯდომარე გიორგი კირთაძე დაიკავებს. მისივე თქმით, გიორგი კირთაძე ქართულ პოლიტიკურ სპექტრში გამოჩენილი ფიგურაა. „დარწმუნებული ვარ, ეს გახდება საწინდარი მომავალი გამარჯვებისა არა მხოლოდ ჩვენი პოლიტიკური პარტიისთვის, არამედ ქვეყნის მოსახლეობის საკეთილდღეოდ“, - აღნიშნა ბრიფინგზე ნიკა მელიამ.

საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო სოჭის საზღვაო ნავსადგურის გენერალური დირექტორის იური გლადიმეროვის განცხადებას ეხმაურება, რომელიც იმედოვნებს, რომ აფხაზეთსა და საქართველოში სამგზავრო ტრანსპორტირება ამოქმედდება, ამ ეტაპზე კი მოლაპარაკებები მიმდინარეობს. სააგენტოს განცხადებით, რუსულ მხარეს საზღვაო სამგზავრო მიმოსვლის თაობაზე ქართული მხარისთვის არ მიუმართავს და უცნობია, რა მოლაპარაკებებზე საუბრობს სოჭის პორტის ადმინისტრაცია.

მომზადდა ია შვედიაში

ბათუმის საკრებულოს სხდომათა დარბაზში ლუკა ასათიანის პორტრეტი განთავსდა

ბანანა ტაპიმა 593 10 15 17

ლუკა ასათიანის ქალაქისთვის არჩევის დღის აღსანიშნავად, 25 იანვარს ბათუმის საკრებულოს სხდომათა დარბაზში დირექტორი მამუკა შვილის პორტრეტი განთავსდა. იგი ბათუმელმა მხატვარმა, ბათუმის მერიის ქალაქგანვითარებისა და ურბანული განვითარების სამსახურის თანამშრომელმა ელგუჯა ხაზარაძემ შეასრულა და მუნიციპალიტეტის საჩუქრად გადასცა როგორც მან აღნიშნა, ეს მისთვის დიდი პასუხისმგებლობა და პატივი იყო.

ვინაიდან ამ უდიდესი პიროვნების მხოლოდ ერთი ფოტოა შემონახული, ისიც ძალიან უხარისხო, დიდი შრომა მოვანდომე მის შექმნას. მგონი, გამოვივიდა. ბედნიერი ვარ, რომ ჩემი მცირედი წვლილი შევიტანე ლუკა ასათიანის ღვაწლის დაფასებაში, - აღნიშნა ელგუჯა ხაზარაძემ.

ლუკა ასათიანმა უდიდესი კვალი დატოვა ჩვენი ქალაქის ისტორიაში. მის ღვაწლსა და საქმეებზე ისაუბრეს საკრებულოს თავმჯდომარე რამაზ ჭინჭარაძემ და მერის მოადგილე ლევან დავითაძემ. როგორც მათ აღნიშნეს: „25 იანვარი არის მნიშვნელოვანი დღე ბათუმის ისტორიაში. სწორედ ამ დღეს, 128 წლის წინ, ბათუმმა აირჩია პირველი ქალაქისთავი ლუკა ასათიანი. ფაქტობრივად, არ ყოფილა რომელიმე სფერო, რომელზეც მას არ ეზრუნა. დიდი მისი ღვაწლი ბათუმის განაშენიანების საქმეში. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ქალაქის მიმდებარე ტერიტორიებზე ჭაობის ამოშრობა, კაპიტალურად გაყვანილი სანიღვრე არხები (მათ შორის, ე. წ. ჟილინისა და ივანოვის არხები), რომლებმაც მთელი ქალაქი გადაკვეთა. პარალელურად წარმოებდა ქალაქის დადაბლებული ადგილების ხრეშითა და გრუნტით მოზიდვა. ყოველივე ამან განაპირობა ჭაობიანი ადგილების დაშრობა და მეტად საშიში ავადმყოფობის - მალარიის მოსპობა. შედეგად შესაძლებელი გახდა ახალი ქუჩების გაყვანა და ნაწილის კეთილმოწყობა. ლუკა ასათიანის პირადი ინიციატივით დაიწყო ბათუმის საბჭოს შენობის მშენებლობა, რომელშიც ამჟამად მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული შენობაა განთავსებული. მისივე მმართველობის პერიოდშია აშენებული ახლანდელი რესპუბლიკური საავადმყოფო, რომელიც აჭარის მოსახლეობას დღესაც ემსახურება. ლუკა ასათიანი ილია ჭავჭავაძესთან ერთად, დიდ ყურადღებას უთმობდა ბათუმში განათლების აღმავლობის საქმეს. მისი ინიციატივით, უმოკლეს ვადაში ყველა ეროვნებისათვის მათ ენაზე დაწესებული კლასები გაიხსნა. ეს იყო ადამიანი, რომელსაც მაღლივი შთამომავლობა დღესაც ბათუმის ქვეყნარტ მოურავად, ბათუმის მოჭირანახულედ, დამაშვრალ მოღვაწედ, სიკეთის მთესველ ლუკად მოიხსენიებს“.

პორტრეტის ამ დარბაზში განთავსების იდეა წლების წინ დაბადა, მაგრამ გარკვეული მიზეზების გამო, ვერ განხორციელდა - კოვიდპანდემიამ შეგვიშალა ხელი. დღეს ლუკა ასათიანის პორტრეტმა იქ დაილო ბინა, სადაც მისი აღწერა 25 იანვარი სიმბოლურად ავირჩიეთ, სწორედ ამ დღეს გახდა ის ქალაქისთავი. იდეის ავტორი გახლდათ საკრებულოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი ლელა ნემსაძე, ჩვენმა თანამშრომელმა კი სრულიად უსასყიდლოდ გადმოგვცა პორტრეტი, რომელიც დღეიდან ამ დარბაზს დაამშვენებს, - განაცხადა ბათუმის საკრებულოს პროტოკოლის სამსახურის უფროსმა სპეციალისტმა სულხან დევაძემ.

ოპოზიციის საგანგაშო კოვლექსის მუნიციპალური მნიშვნელობის პროექტად მიჩნევა გააკრეტისა 2

პოსტსაბჭოთა ქვეყნებმა უნდა გადაწყვიტონ, როგორ განაგრძონ იქნებიან 3

ბათუმს ბავშვთა მოკვებითი ქალაქის კანდიდატის სტატუსი მიენიჭა 2

«ენე»-ის თავმჯდომარის არჩევნებზე სანი დეა რჩება 4

ISSN 2720-8702

9 772720 870003

გამოინერეთ გაზეთი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცხოვრების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნით მიმართოს სა-დისტრიბუციო ორგანიზაციას «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დანმარებით თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს.

გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან»!

ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი!

წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

ოპოზიციამ საგანგაობითი კომპლექსის მუნიციპალური მნიშვნელობის პროექტად მიიჩნევს გააკროტისა

მანანა ტაკიძე 577 10 15 17

ლუკა ასათიანის ქალაქისთვის არჩევის დღის აღსანიშნავად ბათუმში ღონისძიებები ყოველწლიურად გამართება. საკრებულოს წევრებმა, გუშინ გამართულ სხდომაზე, დადგინდეს პროექტი, რომელიც ყოველი კალენდარული წლის 25 იანვარს, გამოჩენილი ქართველი საზოგადო მოღვაწის ლუკა ასათიანის ბათუმის პირველი ქალაქისთვის არჩევის დღესთან დაკავშირებით შესაბამისი ღონისძიების გამართვას ითვალისწინებს, მხარი ერთხმად დაუჭირეს სხდომაზე, პროექტის ნიშნად, არ ესწრებოდნენ პარტია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წევრები.

გუშინ მიღებული გადაწყვეტილებით, ცვლილებები შევიდა მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებულ საპროექტო-გეგმვა-პროექტის ნუსხაში და შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რაოდენობის განსაზღვრის შესახებ განკარგულებებში.

ბათუმში, ვახტანგ შამილას ქუჩის №30-ში მდებარე შპს „ქართულ-ამერიკული აკადემია პროგრესის“ საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 05.26.28.053) მშენებარე საგანმანათლებლო კომპლექსის მუნიციპალური მნიშვნელობის პროექტად მიიჩნევის თაობაზე განკარგულების პროექტი დებულებებს მერიის ქალაქგანვითარებისა და ურბანული პოლიტიკის სამსახურის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელმა მამუკა რამიშვილმა გააცნო. როგორც მან აღნიშნა, პროექტის მიხედვით, მშენებლობის ნებართვის მიღობის პირის ინტერესია, ხელშეწყობის ღონისძიების ფარგლებში მშენებარე ობიექტს მიენიჭოს განსაკუთრებული მუნიციპალური ობიექტის სტატუსი. საპროექტო წინადადება მოიცავს მხოლოდ დადგენილი სიმაღლისა და სართულიანობის გაზრდას და აკმაყოფილებს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს, კერძოდ, ფუნქციური ზონის მოთხოვნებს, მიწის ზონებისა და სიმაღლის განსაზღვრის სქემებს და სხვა, რაც არ აუარსებს ადამიანთა საცხოვრებელი და სამუშაო გარემოს სანიტარიულ-ჰიგიენურ მდგომარეობას. პროექტის კორექტირება მოიცავს სკოლის შენობის გარკვეულ ნაწილზე 1 სართულის დამატებას და მასში ადმინისტრაციული სივრცეების განთავსებას, რის შედეგადაც ქვედა სართულებზე გამოთავისუფლდება ადგილი სასწავლო და პრაქტიკული გაკვეთილებისა და სხვა საგანმანათლებლო სივრცეებისთვის.

პარტია „საქართველოსთვის“ წევრ აკაკი გვიანიძისთვის მიუღებელი აღმოჩნდა უკვე აშენებული სართულის დაკანონება. როგორც მან აღნიშნა, ხდება უკანონო დაშენების „გაპრაპება“ და მსგავსი ფაქტები ქალაქში მრავლდება. დებულებები მერიას, რომელსაც მისი თქმით, მხოლოდ ნოტარიუსის ფუნქცია აქვს, მსგავსი დარღვევების გაკონტროლება და აღმოფხვრა ურ-

ჩია. მერიის ქალაქგანვითარებისა და ურბანული პოლიტიკის სამსახურის უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის მამუკა რამიშვილის განცხადებით კი საქმე ეხება ბავშვებს, სკოლამდელ აღსაზრდელებს, მოსწავლეებს და სწორედ ამ ფაქტორის გათვალისწინებით მიიღეს შესაბამისი გადაწყვეტილება.

რადგან მომავალ თაობას ეხება საქმე და მათ სწავლა-განათლებას ექცევა უპირველესად ყურადღება, მივიღეთ ეს გადაწყვეტილება. მოქმედი კანონმდებლობა უშვებს იმას, რომ თუ მშენებლობა, რომელიც უნებართვოდ მიმდინარეობდა, კანონმდებლობაში ჯდება, ჯარიმის გადახდის შემთხვევაში, თუ ის აკმაყოფილებს რეგულაციებს, შეიძლება გაიცეს მშენებლობის ნებართვა. ეს არის კანონმდებლობით დაშვებული. ამ საქმეზე წარმოება უკვე დაწყებულია, - განაცხადა მამუკა რამიშვილმა.

ბათუმის საკრებულომ გუშინ დღის წესრიგით გათვალისწინებულ ოთხ საკითხზე იმსჯელა და დაამტკიცა.

რეპტორის ბიუსტი დაიდგა

მანანა აბულაძე 577 20 35 90

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში პირველი რეპტორის ხუსეინ ნაკაიძის ბიუსტი დაიდგა.

ღონისძიებაზე გრძელად ისაუბრეს ხუსეინ ნაკაიძის სამწლიანი (1935-1938) მოღვაწეობის პერიოდზე, იმაზე, თუ რა წვლილი მიუძღვის მას ბათუმის ინსტიტუტის ჩამოყალიბებასა და განვითარებაში.

აღსანიშნავია ის ტრადიციული ბედი, რომელიც ხუსეინ ნაკაიძეს ერგო - პირველი რეპტორი ინსტიტუტის მხოლოდ პირველ გამოშვებას დაესწრო, რადგან საბჭოთა რუსეთის რეპრესიებმა შეიწყარა. იგი 1938 წელს „მაგნეტის“, „ხალხის მტრის“ ბრალდებით აუდიტორიიდან გაიყვანეს და დახვრიტეს. საარქივო წყაროების მიხედვით, ხუსეინ ნაკაიძის გადახდა არაალო ვრცელი იყო: სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების შექმნა, სასწავლო პროცესის გამართვა, ფაქულტეტებისა და კათედრების ჩამოყალიბება, პროფესორთა მოწვევა, სამეცნიერო საქმიანობის ორგანიზება, სტუდენტთა სამეცნიერო წრეების შექმნა, სწავლების, სწავლისა და სამეცნიერო მუშაობის შედეგების შეგამება-განხილვა, სასწავლებლის განვითარება და წინსვლაზე ზრუნვა, ბიბლიოთეკისა და შენობის მოწესრიგება, ეზოსა და სტუდენტთა საერთო საცხოვრებლის კეთილმოწყობა. განსაკუთრებით გულმემატყვიანობა სტუდენტებს, ინტერესდებოდა მათი ცხოვრების პირობებით, კვებით, ჯანმრთელობით, ბევრს მატერიალურად უმართავდა ხელს. ხშირად სტუდენტთა იმხანად ინსტიტუტის ეზოში განთავსებულ სტუდენტთა ქსენონს და მათთვის საკვებისა და წამლის მიწოდება.

ბათუმის ინსტიტუტის პირველი გამოშვება 1937 წლის 22 ივნისს შედგა. პირველი დაბლომი მიიღო 158-მა კურსდამთავრებულმა. ეს იყო უმნიშვნელოვანესი დღე ხუსეინ ნაკაიძის ცხოვრებაში და მისი თავდაუზოგავი შრომის შედეგი.

ხუსეინ ნაკაიძე დაიბადა 1905 წელს, ქობულეთის ორაონის სოფელ ხუცუბანში. იგი ადრე დაიბლოდა და იზრდებოდა დედის ბაბუსის - დიდა მამულიშვილის, ილია ჭავჭავაძის თანამაზრის გულთა კაციაშვილის ოჯახში.

ხუსეინ ნაკაიძე 1913 წელს მიაბარეს ქობულეთის ორკლასიან სასწავლებელში. 1914 წელს, საქართველოში შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების „ინიციატივით, ცნობილი მეცენატი ძმების - ზუბალაშვილების სტიპენდიით ხუსეინ ნაკაიძე ჩარიცხა ქუთაისის კლასიკურ გიმნაზიაში, 1918 წელს ის გადმოიყვანეს ბათუმის ქართულ გიმნაზიაში. 1924 წელს, ბათუმის შუამნიშვნელოვანი ტექნიკუმის დამთავრების შემდეგ, ჩარიცხა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტზე. უნივერსიტეტი 1929 წელს დაამთავრა. მუშაობდა პედაგოგიური სასწავლებლის დირექტორად, აჭარის სახალხო განათლების კომისარად, კომისართა საბჭოსთან არსებული ხელფონების კომიტეტის თავმჯდომარედ. 1935 წელს დაინიშნა ახლად გახსნილი სამსწავლებლო ინსტიტუტის დირექტორად.

ბათუმს ბავშვზე მორგებული ქალაქის კანდიდატის სტატუსი მიენიჭა

ნაირა შუტაბაძე 27 48 93

ბათუმის ვიცე-მერმა ლევან დავითაძემ და მერიის მოადგილე ლელა სურმანიძემ საქართველოში UNICEF-ის წარმომადგენელ ლასან ხალილთან შეხვედრა გამართეს, სადაც მათ ბათუმის, როგორც ბავშვზე მორგებული ქალაქის კანდიდატის სტატუსის მიანიჭების თაობაზე სერტიფიკატი გადაეცათ.

ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია უკვე წლებია თანამშრომლობს გაეროს ბავშვთა ფონდთან სხვადასხვა მიმართულებით. 2020 წელს ხელი მოეწერა მემორანდუმს ბათუმის მუნიციპალიტეტსა და იუნისეფ შორის ბავშვის მიმართ კეთილგანწყობილი ქალაქების ინიციატივასთან მიერთების შესახებ. ამ მიზნის მისაღწევად მუნიციპალიტეტში შეიქმნა სამუშაო ჯგუფი. სამუშაო ჯგუფისა და იუნისეფის წარმომადგენლების თანამშრომლობის შედეგად მუნიციპალიტეტში შემუშავდა სტრატეგია და 2022-2025 წლების სამოქმედო გეგმა. დღეს ბათუმმა მიიღო ბავშვზე მორ-

გებული ქალაქის კანდიდატის სტატუსი, რაც ერთობლივი მუშაობის შედეგია. იმედი მაქვს, ბათუმი უახლოეს მომავალში იქნება პირველი ქალაქი საქართველოში, რომელიც მიიღებს ბავშვზე მორგებული ქალაქის სტატუსს, - აღნიშნა მერიის მოადგილე ლელა სურმანიძემ.

ლასან ხალილმა ბათუმის მუნიციპალიტეტს ბავშვზე მორგებული ქალაქის კანდიდატის სტატუსის მიღება მიულოცა. მისი თქმით, ეს სტატუსი ბათუმის მერიამ დაიშა-

ვირის სივრცე დაათვალიერეს, რომელიც ბავშვზე მორგებული ქალაქის პროექტის ფარგლებში მოეწყო. აღნიშნული სივრცე, UNICEF-ის მხარდაჭერით, ბავშვების შეხვედრებისა და დისკუსიების მოწყობის მიზნით შეიქმნა.

ბათუმის მერიასა და გაეროს ბავშვთა ფონდს შორის 2020 წელს გაფორმდა მემორანდუმი, რომელიც მიზნად ისახავდა ბავშვზე მორგებული ქალაქების ინიციატივაში ჩართვას. მემორანდუმის ფარგლებში დაიწყო თანამშრომლობა ბავშვზე მორგებული ქალაქის სტრატეგიული ჩარჩოსა და ყოველწლიური სამოქმედო გეგმის შესამუშავებლად, ჩატარდა არაერთი კვლევა და ანალიზი, შეიქმნა „ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის UNICEF-ის ბავშვზე მორგებული ქალაქის ინიციატივაზე მიერთების“ სამუშაო ჯგუფი, რომელმაც, იუნისეფის წარმომადგენლების ჩართულობით, იმუშავა სტრატეგიული ჩარჩოსა და სამოქმედო გეგმის მიმართულებებისა და ღონისძიებების განსაზღვრაზე.

ხურა იმ აქტივობებისა და აუცილებელი მოთხოვნების შესრულების შედეგად, რომლებიც გაწერილია ინიციატივის ფარგლებში.

„ჩვენ მხარს ვუჭერთ ბათუმის მუნიციპალიტეტს ამ მიმართულებით და ექვსი არ გვეპარება, რომ ისინი განაგრძობენ მუშაობას ბავშვზე მორგებული ქალაქის სერტიფიკატისა და ამ წოდების მისაღებად“, - განაცხადა ლასან ხალილმა.

მოგვიანებით მათ მერიის ახალგაზრდულ ცენტრში მრავალფუნქ-

ბათუმის №30 საჯარო სკოლის სარეაბილიტაციო სამუშაოებს გაეცნენ

ნაირა შუტაბაძე 27 48 93

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე, განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრ მათა ხაჩიშვილთან ერთად, ბათუმის N30 საჯარო სკოლის სარეაბილიტაციო სამუშაოებს გაეცნენ.

400 მოსწავლეზე გათვლილი სკოლა გონიოს დასახლებაში მდებარეობს და მოსწავლეების მიღებას ახალი სასწავლო წლიდან შეძლებს. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს შენობის ფასადის და შიდა სარემონტო სამუშაოები, სრულად კეთილმოწყობა სკოლის ტერიტორია, სკვერი და ღია სპორტული მოედანი.

უკვე გამოიცვალა შენობის სახურავი, მოეწყო პანდუსები და ადაპტირებული სველი წერტილები.

2023 წელს აჭარის მთავრობის ბიუჯეტიდან, განათლების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიზნით, 25 მლნ ლარზე მეტი დაინიშნა, აშენდება ახალი და რეაბილიტირდება 92-ზე მეტი სკოლა.

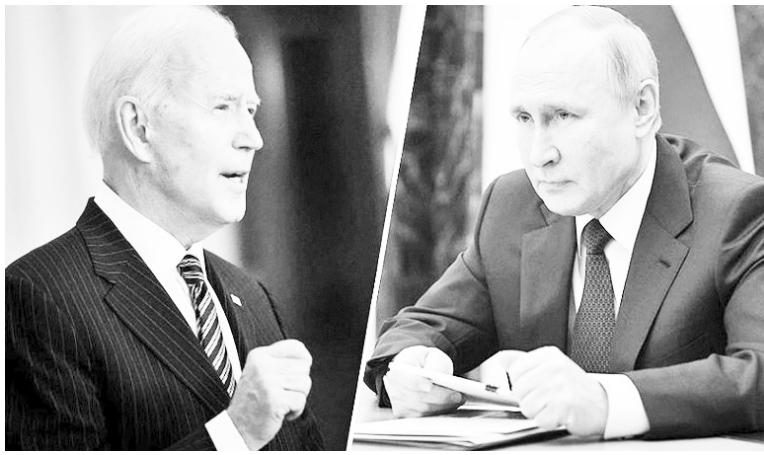
სკოლის რეაბილიტაციის პროცესს მთავრობის თავმჯდომარესთან და მინისტრთან ერთად მინისტრის მოადგილე ჯემალ სურმანიძე და აჭარის მთავრობის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი თინათინ ზოიძე გაეცნენ.

პოსტსაბჭოთა ქვეყნებმა უნდა გადაწყვიტონ, როგორ განაგრძონ იქნებიან

ლავა ხომეიკი 593 50 82 69

მსოფლიოს ახალი წესრიგი სხვადასხვა კონფლიქტის შედეგად რომ ყალიბდებოდა, არახალია. ასე იყო პირველი და მეორე მსოფლიო ომების შემდეგ. გარკვეულწილად, საბჭოთა კავშირის დაშლამ განაპირობა საერთაშორისო არენაზე სხვადასხვა აქტივობა ევროკავშირისა და ჩინეთის მხრიდან. მსგავსი სურათია ახლაც

მიზეზი აქვს. 90-იანი წლების დასაწყისში დაშლად დაიწყო ომი, ჩამოყალიბდა ახალი სუვერენული სახელმწიფოები. ერთი პერიოდი მოსკოვი ითვალისწინებდა დასავლეთის პოზიციას, თუნდაც აღმოსავლეთ ევროპისა და ბალტიის რეპუბლიკების ნატოსა და ევროკავშირში გაწევრიანებასთან დაკავშირებით, მაგრამ 2000 წელს კრემლში პუტინის ერა დაიწყო, რომელმაც კვლავ იმპერიული სულისკვეთება გააღვივა ამ ქვეყანაში. რატომ მიჰქვამდა კრემლი ამგვარად, პოლიტიკოლოგები შემდეგნაირად ხსნიან: „რუსეთის აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ხელისუფლებისთვის დაუშვებელია

მდებრ მას აიგნობებდნენ და განვითარებადი ქვეყნების სიაში გადასროლეს, ამიტომ მოსკოვმა გადაწყვიტა, თავისი ძალებით დაბრუნებულიყო მსოფლიო პოლიტიკაში. ამისთვის არმის იყენებს. უკრაინა ახლა ამის თვალსაჩინო მაგალითია! ბევრი ალბათ ფიქრობს, რატომ არ ერევა დასავლეთი რუსეთ-უკრაინის ომში იმ დოზით, რომ დააჩქაროს რუსეთის მარცხი? დასავლეთი აშკარად ვერ ჩაერევა ამ ომში, ამან შეიძლება მესამე მსოფლიო ომი გამოიწვიოს. დასავლეთი ცდილობს, შეაგუოს რუსეთი მარცხს, ნელ-ნელა გამოფიტოს ამ ომში. აშშ არ ზრუნავს იმისთვის, რომ უკრაინამ გაიმარჯვოს, არამედ იღვ

ანალიტიკოსები ორ შედეგს ვარაუდობენ. აშშ და რუსეთი ამ რეგიონში თუ არა, ნეიტრალურ ტერიტორიაზე მაინც დაუპირისპირდებიან ერთმანეთს. ეს პირდაპირ მოხდება თუ ირიბად, საკითხავი სწორედ ეს არის. სიტუაცია ჯერჯერობით ამ დონემდე არ მომწიფებულა. რეალურად, რუსეთი არც ესწრაფვის აშშ-სთან დაპირისპირებას, ძალები არათანაბრია რუსეთის საზიანოდ. აშშ-ს ორ საათში შეუძლია მთელი რუსული საზღვაო ფლოტის განადგურება, ხოლო რუსული ჯარის სიძლიერე რომ მითი იყო, თითქმის ერთწლიანმა ომმაც ცხადყო

ზესახელმწიფოდ მიიჩნეოდა. თითქმის ერთწლიანმა ომმა მოსკოვის ავტორიტეტი შეარყია, თვით პოსტსაბჭოთა ქვეყნების ლიდერებიც კი პუტინის არაფრად ადგებენ და კრემლის პოლიტიკის კრიტიკასაც არ ერიდებიან. მაგალითად, ტაჯიკეთისა და სომხეთის ლიდერებმა რუსეთის მათდამი დამოკიდებულება დაგმეს, ფაშინიანმა რუსეთი ვალდებულდებების შეუსრულებლობაში დაადანაშაულა, ხოლო ტაჯიკეთის ლიდერმა განაცხადა, რომ რუსეთმა პატივი უნდა სცეს სხვადასხვა ქვეყნის სუვერენიტეტს. ცხადია, ამგვარი განცხადებები რამდენიმე წლის წინ წარმოუდგენელი იყო. ჰველაფერს აქვს თავისი დასაწყისი და დასასრული. ყველასთვის ცხადი გახდა, რომ რუსეთის ძლიერების აღება მითი იყო, კოლექტიურ დასავლეთთან დაპირისპირებაში რუსეთი მარცხდება. ახლა თითქმის ყველა დასავლელი ლიდერი აცნობიერებს, რომ ქართული მხარე მართალი იყო რუსეთთან ავგისტოს ომთან დაკავშირებით და ისიც გაცხადდა, რომ პუტინის ახალი იმპერიის აღდგენა სურს. ამის ნიშნები 2000-იან წლებში გამოჩნდა. 21-ე საუკუნეში მსოფლიო წესრიგი პირველად 2008 წელს, რუსეთ-საქართველოს ომის დროს დაირღვა. ამ გამოწვევას დასავლეთი სათანადოდ ვერ დახვდა, შეიძლება ითქვას, სრულიად მოუმზადებელიც. ყირიმის ანექსია სწორედ დასავლეთის არათანმიმდევრულობის თვალსაჩინო შედეგია, რითაც კრემლმა გვარაინად ისარგებლა.

პოსტსაბჭოთა ქვეყნების დამოუკიდებლობა, მათი ლოგიკით, კრემლის დამსახურებაა, რომ ეს სახელმწიფოები შეიქმნა და განვითარდა, რაც სრული აბსურდია. მოსკოვის მიზანია, მაქსიმალურად შეიზღუდოს პოსტსაბჭოთა რესპუბლიკების პროგრესი. ამ მიზანს რუსეთმა, გარკვეულწილად, მიაღწია: ოკუპირებულია აფხაზეთი, ცხინვალის რეგიონი, დნესტრისპირეთი და ყირიმში, ახლა კი მიმდინარეობს ფართომასშტაბიანი ომი უკრაინის წინააღმდეგ, გაჭიანურდა საქართველოს ნატოში გაწევრიანება. დასავლეთი 24 თებერვლის შემდეგ გააქტიურდა და რუსეთის წინააღმდეგ ერთიანი პოზიცია დაიკავა, ანუ ეხმარება უკრაინას რუსეთთან ომში. ფაქტობრივად, უკრაინაში რუსეთი და დასავლეთი ომობს, რაც, საბოლოოდ, დასავლეთის გამარჯვებით დასრულდება. აცხადებს პოლიტოლოგი გელა ირემიძე. ანალოგიური შეხედულებებისა ანალიტიკოსი გიგა ფარტენაძე: „აღდგენა პუტინი არის უცხო ტერიტორიაზე შეჭრის და კონფლიქტის გამწვანებელი, ყველა იმ ბოროტებისა და ანტიჰუმანური ქმედებების ინიციატორი, რაც ხდება უკრაინის ტერიტორიაზე... პუტინის რუსეთი არის აგრესორი და სხვა ქვეყნის სუვერენიტეტის დამრღვევი. ამ ყველაფერს იურიდიულად გაფორმება ესაჭიროება, რასაც, დარწმუნებით ვარაუდობ, შავის სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოში აუცილებლად მოვისმენთ“.

რუსეთ-აშშ-ის პაექრობის ძირითადი არეალი რომ პოსტსაბჭოთა სივრცეა, არახალია. ამ სახელმწიფოებს შორის „ხელების გადატრეხვას“ პროცესი მიდის, მნიშვნელოვანია, ვინ გაიმარჯვებს. ეს დაპირისპირება უკრაინაში რომ არ მომხდარიყო, სხვაგან მაინც მოხდებოდა... რუსეთისთვის უკრაინა ის საშუალება უნდა ყოფილიყო, რომლითაც გავლენის სფეროებს განავრცობდა ჯერ უკრაინაში და შემდეგ მთელ პოსტსაბჭოთა სივრცეში, ანუ ეცდებოდა აღედგინა საბჭოთა კავშირი. ამ უკანასკნელის დაშლის შე-

კულად, არავინ იყო, მაგრამ როგორც ჩვენთვის ლეგენდარულმა პრეზიდენტმა დუდაევმა იწინასწარმეტყველა, უკრაინა გადაამტკიცეს ხერხემალში რუსეთს. ასეც ხდება დასავლეთის ძალისხმევით. დღევანდელ მსოფლიოში მიმდინარე მოვლენები მეტყველებს, რომ გლობალური მოკავშირის მფარველობის გარეშე არსებობა პატარა ქვეყნებისთვის შეუძლებელია, მით უმეტეს, თუ მეზობელი აგრესორი რუსეთია. ერთადერთი ხსნა პოსტსაბჭოთა ქვეყნებისთვის ნატოში გაწევრიანება ანდა აშშ-სთან სტრატეგიული პარტნიორობის ხელშეწყობის გაფორმებაა, რაც ავტომატურად მფარველობას და უსაფრთხოებას ნიშნავს. სხვა არჩევანი ჩვენთვის არ არსებობს. ბალტიისპირეთის რესპუბლიკის დღევანდელმა ცხადყოფს, რა სხვაობაა ცივილურ ევროპასა და იმპერიულ რუსეთს შორის თუნდაც ეკონომიკური განვითარებისა და ადამიანის უფლებების დაცვის თვალსაზრისით.

ოფიციალური განცხადების წინმსწრებად...

გუშინ გამოცემა Bloomberg-ის ეურნალისტიკა ჯორდან ფაბიანმა ორ წყაროზე დაყრდნობით წინმსწრებად გაავრცელა ინფორმაცია, რომ აშშ უკრაინას 400 მილიონი აშშ დოლარის ღირებულების 31 Abrams-ის ტანკს გადასცემს. როგორც გამოცემა აღნიშნავს, ოფიციალურად M1 Abrams-ის ტანკების გადაცემის შესახებ გადაწყვეტილების გამოცხადებას დღეს, თეთრ სახლში აშშ-ის პრეზიდენტ ჯო ბაიდენის დაგეგმილი სიტყვით გამოხვლის დროს უნდა გელოდოთ. შეგახსენებთ: ევროპული ქვეყნები, „სატანკო კოალიციის“ ფარგლებში, უკრაინისთვის 80 Leopard-2-ის ტანკის გადაცემას აპირებენ.

ამირან გურიამიძე

უხსოვარი

პრეზიდენტმა პუტინმა დაამტკიცა, რომ მზად არის, გადაიხადოს მაღალი ფასი ამ უსამართლო ომისთვის. მას მობილური ჯარისკაცი, - განაცხადა ნატოს გენერალურმა მდივანმა იენს სტოლტენბერგმა უკრაინაზე საუბრისას. მისი თქმით, რუსეთი ყიდულობს ახალ იარაღს სხვა ავტორიტარული რეჟიმებისგან, როგორცაა ირანი და ჩრდილოეთ კორეა. „ჩვენ არ გვაქვს არანაირი მინიშნება ან სიგნალი იმისა, რომ პრეზიდენტმა პუტინმა შეცვალა თავისი მიზნები. მას სურს უკრაინაზე სრული კონტროლი და ახალ შეტევებს გეგმავს. ერთადერთი გზა გრძელვადიანი მშვიდობისკენ არის, პუტინს ნათლად განვცნოთ, რომ რუსეთი ვერ გაიმარჯვებს ბრძოლის ველზე“, - აღნიშნა ნატოს თავაჯცამ.

თურქეთმა შედეგისა და ფინეთის ნატოში გაწევრიანებასთან დაკავშირებული სამხსრცივი მოლაპარაკებების ახალი რაუნდი განუსაზღვრელი ვადით გადაიდო, - ინფორმაციას თურქული მედია ავრცელებს. შეხვედრა, რომელიც ბრიუსელში უნდა გამართულიყო, ანკარის თხოვნით გადაიდო. თურქეთის ამ გადაწყვეტილებას წინ უძღოდა პრეზიდენტ რეჯეფ თაიფ ერდოღანის განცხადება, რომ შედეგით ნატოში გაწევრიანების საკითხზე თურქეთის მხარდაჭერას არ უნდა ელოდოს. შედეგით-თურქეთის ურთიერთობა მას შემდეგ დაიბაბა, რაც სტოკჰოლმში გამართული ანტითურქული სამართლებრივი აქციის დროს თურქეთის საელჩოს წინ ყურანი დაწვეს.

აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა ენტონი ბლინკენმა ახერბაიჯანის პრეზიდენტ ილჰამ ალიევს მოუწოდა, დაუყოვნებლივ აღადგინოს საგაჯრო მოძრაობა ლაჩინის დერეფანში. „პრეზიდენტ ალიევს მოუწოდებ, დაუყოვნებლივ აღადგინოს საგაჯრო მოძრაობა ლაჩინის დერეფანში. დაბლოკვის ყოველი დღე ჰუმანიტარული კრიზისის რისკს ზრდის და ძირს უთხრის იმ ნაბიჯებს, რომელიც სომხეთმა და აზერბაიჯანმა მშვიდობისკენ გადადგეს. აშშ მზად არის, მხარი დაუჭიროს ამ ძალისხმევას“, - აღნიშნა სახელმწიფო მდივანმა. აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა ბლინკენთან სატელეფონო საუბარში განაცხადა, რომ ლაჩინი ხანქენდის გზა ბლოკირებული არ არის და ამ გზაზე 12 დეკემბრის შემდეგ რუსი სამშვიდობოებისა და „წითელი ჯვრის“ საერთაშორისო კომიტეტის“ 980-მდე ავტომობილმა გაიარა.

„ლეოპარდის“ ტანკების უკრაინისთვის მიწოდება რუსულ-გერმანულ ურთიერთობებს არ წაადგება და მათ მომავალ განვითარებაზე აუცილებლად იმოქმედებს, - განაცხადა კრემლის პრესსპიკერმა დიმიტრი პესკოვმა. „ასეთი გადაზიდვები არ არის კარგი მომავალი ურთიერთობებისთვის. ისინი, უდავოდ, დატოვებენ გარდაუვალ კვალს ამ ურთიერთობების მომავალზე“, - თქვა მან, რითაც უპასუხა შეკითხვას, როგორ განვითარდება რუსეთ-გერმანიის ურთიერთობები, თუ ბერლინმა „ლეოპარდის“ ტანკების კიევში გაგზავნა დაამტკიცა. პესკოვმა აღნიშნა, რომ რუსეთ-გერმანიის ურთიერთობები ისედაც საკმაოდ დაბალ დონეზეა.

მომავალი ია შვედიაში

„ენმ“-ის თავმჯდომარის არჩევნებში სამი დღე რჩება

ზომრია ღამლაკი 579 25 25 72

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობაში შიდა პარტიული არჩევნები რამდენიმე დღეში დაიწყება, ლევან ხაბეიშვილისა და ნიკა მელიას მომხრეებს შორის დაპირისპირება კი ისევ აქტიურ ფაზაშია. ერთმანეთთან წარსული შეცდომების გახსენებითა და ურთიერთბრალდებებით დაკავებული „ნაციონალიზმის“ პოლიტიკოსები პარტიულ არჩევნებზე დიდ იმედებს ამყარებენ და ფიქრობენ, რომ ამ ცვლილებით პარტია დასუსტების ნაცვლად გაძლიერდება და ისევ მთავარ ოპოზიციურ ძალად დარჩება

მესმის, რომ არჩევნებია, პოლიტიკური ტემპერატურაც მაღალია, ტალახის სროლაც ხდება ხოლმე, რაც ვიხილეთ ამ წინასწარჩევნოდ, მაგრამ ეს ყველაფერი უნდა დასრულდეს და წარსულს ჩაბარდეს, ჩვენ უნდა შევძლოთ ერთობა როგორც პარტიაში, ასევე საზოგადოებაშიც

რგი კირთაძე. კაცი, რომელმაც უკანასკნელ არჩევნებში ბათუმში გამარჯვება მოაპოვებინა პარტიას. გიორგი კირთაძემ „ნაციონალური მოძრაობის“ ათასობით მხარდამჭერთან ერთად გაიმარჯვა და დაამტკიცა, რომ პარტიოტივიზმის, პოლიტიკური იდეალიზმის, მუხლჩაუხრელი შრომისა და პოლიტიკური პრაგმატიზმის წინაშე უძღვრება ხელისუფლების მახინჯი და ბოროტი მანქანა, ფული და დაშინება, - განაცხადა 24 იანვარს გამართულ ბრიფინგზე მოქმედმა თავმჯდომარე ნიკა მელიამ.

რას ფიქრობენ ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის აჭარის ფილიალში? - გაზეთ „აჭარას“ ლევან ხაბეიშვილისა და ნიკა მელიას მომხრე პოლიტიკოსებმა თავიანთი მოსაზრებები გაუხიარეს.

- მოლოდინი მაქვს იმისა, რომ 30 იანვრის შემდეგ „ნაციონალური მოძრაობა“ შეძლებს ერთ, ძლიერ გუნდად გამოსვლას, რაც სჭირდება ჩვენს ქვეყანას. სხვანაირად ავტოკრატიული რეჟიმის ჩამოშლა წარმოუდგენლად მიჩნევა, აქ „ნაციონალური მოძრაობის“ როლი და მნიშვნელობა უდიდესია. ავტოკრატიული რეჟიმის ჩამოშლის გარეშე ევროპული პერსპექტივა არ არსებობს. კარგად უნდა გვესმოდეს, თუ რა შესაძლებლობების ფანჯარა გვაქვს გახსნილი. რამდენიმე წელიწადში უნდა ვიცხოვროთ ბევრად უფრო უსაფრთხო ქვეყანაში, ვიდრე ახლა. ამ ქვეყნიდან კი არ უნდა გარბოდნენ, არამედ უკან უნდა

ბრუნდებოდნენ. ამიტომ მგონია, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“ უნდა შეძლოს სტრუქტურულად სწორად გამართვა, თავის ამომრჩეველთან ეფექტური კომუნიკაციის დამყარება. რაც შეეხება კობა ნაყოფისა და დავით კუხუცაშვილის შეხვედრას, ამასთან დაკავშირებით იმაზე მეტი ინფორმაცია არ მაქვს, რაც გავრცელდა. მესმის, რომ არჩევნებია, პოლიტიკური ტემპერატურაც მაღალია, ტალახის სროლაც ხდება ხოლმე, რაც ვიხილეთ ამ წინასწარჩევნოდ, მაგრამ ეს ყველაფერი უნდა დასრულდეს და წარსულს ჩაბარდეს, ჩვენ უნდა შევძლოთ ერთობა როგორც პარტიაში, ასევე საზოგადოებაშიც, - გა-

მას შემდეგ, რაც საარჩევნო პროცესში ნიკა მელიას გუნდმა გადაწყვიტა, საკუთარი თანამებრძოლები და ამ პარტიის დამფუძნებლები, რომელთაც ქვეყნის განვითარებასა და მშენებლობაში დიდი წვლილი მიუძღვით, გააშავოს ცუდი რიტორიკით, ფაქტია, რომ ბევრმა შეიცვალა პოლიტიკური განწყობა. ამ მიმართულებით არც კობა ნაყოფია იქნება გამონაკლისი

უდიდეს პატივს ვცემ, მაგრამ, სამწუხაროდ, აღმოჩნდნენ ისეთებიც, რომლებიც, ერთ-ერთში, ხელისუფლების რიტორიკის მატარებელნი არიან, ცდილობენ პარტიის ლიდერების გაშავებას. ამიტომ უნდა დაფიქრდნენ და მოზომილები იყვნენ, თავიანთი განცხადებებით ნუ დაემსავლებიან „ქართულ ოცნებას“.

აჭარის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატ გია აბულაძისთვის კი მნიშვნელოვანია არჩევნები ჩატარდეს მაღალი სტანდარტებით, რაც მისი თქმით, პარტიის განვითარებას ხელს შეუწყობს. გია აბულაძემ ლევან ხაბეიშვილისა და ნიკა მელიას მომხრე პოლიტიკოსებთან შეხვედრა და მათთან შეხვედრულ დამოკიდებულებასაც ინარჩუნებს. იგი ეწინააღმდეგება პარტიაში არსებულ დაპირისპირებას და მხარეებს მშვიდობიანი მოლაპარაკებისკენ მოუწოდებს.

- მას შემდეგ, რაც საარჩევნო პროცესში ნიკა მელიას გუნდმა გადაწყვიტა, საკუთარი თანამებრძოლები და ამ პარტიის დამფუძნებლები, რომელთაც ქვეყნის განვითარებასა და მშენებლობაში დიდი წვლილი მიუძღვით, გააშავოს ცუდი რიტორიკით, ფაქტია, რომ ბევრმა შეიცვალა პოლიტიკური განწყობა. ამ მიმართულებით არც კობა ნაყოფია იქნება გამონაკლისი. მე მის ნაცვლად ვერ ვისაუბრებ, ნაყოფიან ქვეყანაში თავისი მხარდაჭერა ნიკა მელიას მიმართ, შემდეგ კი შეხვდა დავით კუხუცაშვილს. კობა ნაყოფია არის პარტიის პოლიტსაბჭოს თავმჯდომარე და უფრო მეტად ღია და მართალი უნდა იყოს საკუთარ ამომრჩეველთან. რაც შეეხება მელიას გუნდის წევრებს, ძალიან დიდ უმრავლესობას, ვინც მელიას პოზიციას იზიარებს,

ნელოვანია. ეს არის პარტიის განვითარებისთვის, წინსვლისთვის. მთავარია, მაღალი სტანდარტებით ჩავატაროთ არჩევნები. ამას ვითხოვდით წლების განმავლობაშიც. მე არცერთი შტაბის წარმომადგენელი ვარ, ყველა კანდიდატისგან მინდა მოვისმინო იმ პრიორიტეტებზე, რასაც თავად წარმოადგენენ. ვარ ლევან ხაბეიშვილის გუნდის წარმომადგენელი და მისი მმართველობის პერიოდში ძალიან ბევრი კარგი საქმე გაკეთდა, თუმცა პატივს ვცემ გიორგი კირთაძესაც და ნიკა მელიასაც, ისევე, როგორც ყველა ჩემს თანაგუნდელს, - გვითხრა შიპა ზაზაძემ.

არცერთი შტაბის წარმომადგენელი არ ვარ, ყველა კანდიდატისგან მინდა მოვისმინო იმ პრიორიტეტებზე, რასაც თავად წარმოადგენენ. ვარ ლევან ხაბეიშვილის გუნდის წარმომადგენელი და მისი მმართველობის პერიოდში ძალიან ბევრი კარგი საქმე გაკეთდა, თუმცა პატივს ვცემ გიორგი კირთაძესაც და ნიკა მელიასაც ისევე, როგორც ყველა ჩემს თანაგუნდელს

შეგახსენებთ, რომ ენმ-ის შიდა-პარტიული არჩევნები 28 იანვარს დაიწყება და 30 იანვრამდე გაგრძელდება.

უკრაინა

რამდენიმე თვით განსაკუთრებული მნიშვნელობის შემდეგ, უკრაინის თავდაცვის ძალებმა სოლდარო დატოვეს, - ამის შესახებ Agence France-resse-ს უკრაინის შეიარაღებული ძალების აღმოსავლეთ ჯგუფის წარმომადგენელმა სერგეი ჩერეპატიმ განუცხადა. აღნიშნულია, რომ უკრაინელმა მებრძოლებმა თავდაცვის ახალ ზონებზე გადაინაცვლეს, თუმცა ეს როდის მოხდება, დაკონკრეტებული არ არის. როგორც ცნობილია, სოლდაროს 97% ნანგრევებად არის ქცეული.

უკრაინის პრეზიდენტმა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ ხელი მოაწერა კანონპროექტს, რომელიც ზრდის სამხედროების სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას საბრძოლო ბრძანებების შეუსრულებლობისთვის, ბრძოლის ველიდან ან სამხედრო ნაწილიდან გაქცევისთვის. მანამდე ამ კანონს მხარი დაუჭირა უკრაინის შეიარაღებული ძალების მთავარსარდალმა ვალერი ზალუჟნიმ, უფლებადამცველების, საზოგადოების ნაწილის კრიტიკის მიუხედავად და, ასევე, იმის მიუხედავად, რომ კანონპროექტზე ვეტოს დადების მოთხოვნით პრეზიდენტის ვებგვერდზე პეტიტია გამოაქვეყნეს. კანონპროექტს რადაში კენჭი 13 დეკემბერს უყარეს და ხელმოწერა და პრეზიდენტს გადაეგზავნა. მას მხარს უჭერდა ყველა პოლიტიკური ძალა, „გოლოსის“ გარდა. კანონპროექტი ითვალისწინებს ცვლილებებს უკრაინის სისხლის სამართლის კოდექსის 69-ე და 75-ე მუხლებში, რაც შეეხება „ჩარისკაცებისთვის კანონით გათვალისწინებულზე მსუბუქი სასჯელის დაკისრების შესაძლებლობის გამოორცილებას და სასჯელის პირობითი მოხდისაგან გათავისუფლებას“. ასევე, იზრდება სანქციების დონე სამხედრო ადმინისტრაციული სამართალდარღვევებისთვის.

ბის Leopard2-ის რამდენიმე ტანკი. ამის შესახებ ნორვეგიული გაზეთები Aftenposten-ი და agens Naeringsliv-ი იუწყებიან. ადგილობრივი მედიის ცნობით, რუსეთის მოსაზღვრე ნორვეგია ნატოს წევრი სახელმწიფოა, რომელსაც Leopard2-ის 36 ტანკი აქვს და უკრაინას შესაძლოა, თხზი ან რვა აღნიშნული სახეობის საბრძოლო ტანკი გადასცეს. მედია საკუთარ ანონიმურ წყაროებზე დაყრდნობით იტყობინება, რომ აღნიშნული შეიარაღების გაგზავნაზე გადაწყვეტილება ჯერ არ მიუღიათ.

ოფიციალური მადრიდი შეუერთდება Leopard2-ის ტანკების კიევისთვის მიწოდებას მას შემდეგ, რაც გერმანია, რამდენიმე თვით წინააღმდეგობის შემდეგ, უკრაინის არმიისთვის გერმანული წარმოების საბრძოლო ტანკების მიწოდებას დათანხმდება. ამის შესახებ ინფორმაციას ესპანური გამოცემა El Pais-ი აქვეყნებს. შეგახსენებთ, რომ პოლონეთმა მზადყოფნა გამოთქვა, უკრაინას Leopard2-ის 14-მდე ტანკი გაუგზავნოს. ამასთან, ნორვეგია განიხილავს გაუგზავნოს თუ არა მის საკუთრებაში არსებული რამდენიმე „ლეოპარდის“ ტანკი უკრაინას. გარდა ამისა, ფინეთმა განაცხადა, რომ მცირე რაოდენობის Leopard2-ის ტანკებს უკრაინას გადასცემს, თუ ევროპული ქვეყნების უფრო ფართო ჯგუფიც ამის გაკეთებას გადაწყვეტს.

ნორვეგიის მთავრობა განიხილავს, გაუგზავნოს თუ არა უკრაინას მის საკუთრებაში არსებული გერმანული წარმო-

გერმანია უკრაინას Leopard2 ტანკის ტანკებს გადასცემს. ინფორმაციას ამის შესახებ გერმანული გამოცემა Spiegel-ი ავრცელებს. გამოცემის თანახმად, საუბარია უკრაინისთვის Leopard2A6 ტანკების მინიმუმ ერთი შენაერთის გადაცემაზე, რაც ნატოს სტანდარტებით, ტექნიკის 14 ერთეულს შეადგენს. ტანკები ბუნდესვერის მარაგებიდან იქნება მიწოდებული. გამოცემა წერს, რომ საშუალო და გრძელვადიან პერსპექტივაში, შესაძლოა, დამატებით ტანკები იქნას გამოადგებული გასაგზავნად იმ მარაგებიდან, რომლებიც გერმანულ მრეწველობას აქვს. Spiegel-ი აღნიშნავს, რომ გადაწყვეტილებას, აშკარაა, წინ უძღოდა მოკავშირეებთან მრავალდღიანი კონსულტაციები, განსაკუთრებით აშშ-სთან. გერმანიის კანცლერი ოლაფ შოლცი აღნიშნავდა, რომ უკრაინისთვის საბრძოლო ტანკების გადაცემას მხოლოდ სხვა ქვეყნებთან კოალიციაში განიხილავდა.

მომზადდა ნაირა ვუტკარაკამ

„20 ათასზე მეტი დადგენილება, გადაწყვეტილება, განაჩენი და განჩინება მაქვს გამოტანილი საქართველოს სახელით“

ოთარ ცინაიძე 599 85 21 14

თემურ ძათაბაძე 70 წელს გადააბიჯა.

ის ერთადერთი ქვეყანაში, რომელმაც მეორე ვადით არჩეული მოსამართლის მანტია მოიხსნა და პენსიაზე გავიდა. სხვადასხვა დროს იგი განხლდათ სოფლის სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი, ხულოს რაიონის შინაგან საქმეთა განყოფილების უფროსი, დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში ხულოს რაიონის მესამე პირველი პირი, აჭარის საავტომობილო პოლიციის უფროსი, აჭარის უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარე. დღეს იგი ჩვენი სტუმარია.

- ბატონო თემურ, იმ დროს ჩაირიცხეთ ბათუმის პედაგოგიურ ინსტიტუტში, როცა ერთ ადგილზე 50-მდე აბიტურიენტი ცდიდა ბედს. ვის უმაღლესი ასეთ წარმატება?

- ეს იყო 1969 წელს. დამოუკიდებლად ვემზადებოდი გამოცდებისათვის ხულოს რაიონის სოფელ ქედლებში. არანაირი რეპეტიტორი და საქმის ჩამწყოები არ მყოლია. იმხანად პირველად ისტორიაში წერითი გამოცდები ჩატარდა. იმდენ აბიტურიენტში ოთხი „კარგი“ დაიწერა. მათ შორის ერთი მე მივიღე და ამან გადაწყვიტა ჩემი ინსტიტუტში ჩარიცხვის ბედი.

- პედაგოგის საქმიანობას წესრიგის დამცველთა რიგებში ჩადგამო ახაცვალთ?

- ხულოს რაიონის აგარისა და ოქრუა-შვილების საშუალო სკოლების ქართული ენა-ლიტერატურისა და ისტორიის მასწავლებლად ვმუშაობდი. აჭარის საოლქო კომიტეტიდან შეამოწმეს ჩემი პედაგოგიური, ასევე საავტორი-პროპაგანდისტული მუშაობა და განაზოგადეს. ჯერ საზოგადოება „ცოდნის“ ხულოს რაიონული ორგანიზაციის პასუხისმგებელ მდივად, ხოლო შემდეგ პარტიის ხულოს რაიონის ინსტრუქტორად დამაწინაურეს, მერე - განყოფილების გამგედ. იმ დროს რაიონული კომიტეტის ბიურო რეკომენდაციას აძლევდა ახალგაზრდა მუშაკებს შინაგან საქმეთა ორგანოებში სამუშაოდ. ხულოს რაიონის პირველმა მდივანმა თამაზ ტუნაძემ მომცა რეკომენდაცია, რომ მუშაობა ხულოს შინაგან საქმეთა რაიონულ განყოფილებაში გამეგრძელებინა. ხულოს პოლიციის მაშინდელი უფროსი ლევან შაქაძე სამუშაოდ თბილისში გადავიდა და მისი თანამდებობა ვაკანტური იყო. მალე ამ თანამდებობაზე დამინიშნეს. ბავშვობიდან დეტექტიური უნარის ლიტერატურა მითაცხებდა, სწავლის გაგრძელება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე მინდოდა.

- იმ დროს ქვეყნის მასშტაბით ყველაზე დიდი კონკურსი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე იყო. მისაღები გამოცდები იქცა ჩაბარებთ?

- როდესაც მუშაობა დავიწყე შინაგან საქმეთა განყოფილების უფროსად, განცხადება შევიტანე თსუ-ის იურიდიულ ფაკულტეტზე. პარტიის რაიონმა მომცა დანასია-თებარეკომენდაცია ამ ფაკულტეტზე ჩასარიცხად. უნივერსიტეტის რექტორატის გადაწყვეტილებით, შეიქმნა ცალკე კურსი - დაუსწრებლად, მეორე სპეციალობის მისაღებად. ჩვენთვის ჩაატარეს ცალკე მისაღები გამოცდები, შემდეგ - გასაუბრება და 70 აბიტურიენტი ჩავირიცხეთ, დაუსწრებლად დავამთავრე იურიდიული ფაკულტეტი სამართალმცოდნეობის სპეციალობით.

- ძალიან რთულ დროს დაინიშნეთ ხულოს რაიონის პრეფექტად. რამდენად ელოდით ასეთ საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე დანიშნებას?

- ასეთ მაღალ თანამდებობაზე დანიშნვა მოულოდნელი იყო. მინდოდა, მუშაობა გამეგრძელებინა აჭარის შინაგან საქმეთა სამინისტროში სპეციალობის მიხედვით. გამომიძახეს გასაუბრებაზე ბობოჯვათის სამთავრობო რეზიდენციაში. ჩემთვის ცნობილი გახდა, რომ უნდა გამსაუბრებოდა ქვეყნის მაშინდელი პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია. მან გულთბილად მიმიღო. გასაუბრებას ასევე ესწრებოდა აჭარის უმაღლესი საბჭოს მაშინდელი თავმჯდომარე ასლან აბაშიძე. საუბარი დიდხანს გაგრძელდა. ასლან აბაშიძე არ ჩაგვრევია. პრეზიდენტი დაინტერესდა ჩემი წარსულით, სოფლის ცხოვრებით, გამოცდილებით, რამდენად ვიცნობდი ხულოელთა ყოფაცხოვრებას, მათ პრობლემებს. კმაყოფილი დარჩა ჩემთან საუბრით და მომცა რეკომენდაცია პრეფექტად მუშაობაზე.

- საზოგადოებას კარგად ახსოვს მაშინდელი სიტუაცია ცენტრსა და რეგიონს შორის, ამ გადასახედიდან ვისი პოზიცია იყო

„ძალიან განვიცდი და ხშირად ვფიქრობ რუსეთ-უკრაინის ომზე. მეშინია, ჩვენი ქვეყანაც არ ჩაითრიონ ამ ომში. ამის კატეგორიული წინააღმდეგი ვარ. ჩვენი მოსახლეობა მცირერიცხოვანია, ეკონომიკურად და სამხედრო თვალსაზრისით - სუსტი. ჩვენი ქვეყანა ვერ გაუძლებს ომს, ეს ქართველის გადაშენების ფასად დაგვიჯდება“

გამართლებული?

- პრეზიდენტის დადგენილებით, ხულოს რაიონის პრეფექტად დავინიშნე 1990 წლის აგვისტოს. ამ თანამდებობაზე შეგცვალე რეზო ქონიაძე, რომელიც გადაყვანეს აჭარის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ. ქვეყანა სამოქალაქო ომის პირას იყო. არ გვქონდა საკმარისი რაოდენობით ფქვილი, საწვავი. პრეზიდენტს დაუპირისპირდნენ მისი ყოფილი თანაგუნდელები, რომლებიც ცდილობდნენ სიტუაციის არევის, პრეზიდენტის ჩამოგდებას და ხელისუფლების სათავეში მოსვლას. ამ ზრახვებს პრეზიდენტი თბილისში და რეგიონებში ხალხის ერთ მუშტად შეკვრით და ოპოზიციის წინააღმდეგ ბრძოლით დაუპირისპირდა. პრეზიდენტი ბრძანებულებით, ცენტრსა და რეგიონებში შეიქმნა პარტიის „მრგვალი მაგიდა - თავისუფალი საქართველო“ პირველადი ორგანიზაციები, რომლებიც მას გვერდით ედგნენ. თბილისში უზენაესი საბჭოს წინ გაიშალა კარგები, ერთი ასეთი კარგი გაშლილი ჰქონდა ხულოს რაიონულ ორგანიზაციას, სადაც სადღეღამისო მორიგეობები სრულდებოდა. რაიონების, სოფლების მოსახლეობა მხარს არ უჭერდა ოპოზიციას და ხულოს ცენტრში არაერთი მიტინგი ჩატარეს მათ წინააღმდეგ. აჭარის მინისტრთა საბჭოს მაშინდელ თავმჯდომარე გურამ ვარშალომიძესა და მე 1991 წლის გაზაფხულზე ორი შეხვედრა გვქონდა საქართველოს პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიასთან, რომელმაც დეტალურად მოგვსმინა, მოგვცა დავალებები, ასევე, რაიონის მოსახლეობას გამოუყო 60 ტონა პურის ფქვილი. ამასთან, გვირჩია, რომ შეგვედგინოთ საქართველოს პარტიარქსი, უნეტარესა და უწმინდეს ილია მეორეს. პარტიარქსთან შეხვედრა გვქონდა დილით. იგი საქმის კურსში იყო ცენტრსა და რეგიონს შორის შექმნილ ვითარებასთან დაკავშირებით. დაწვრილებით მოგვსმინა, მოგვცა გარკვეული მითითებები. მაღლობა გადავუხადეთ და გამოვეშვედიანობით.

- რეგიონის საგზაო პოლიციის უფროსი იყავით, როცა არ შეეგუეთ განუყოფლობას ამ სფეროში და თანამდებობა დატოვეთ. ახლა ეს ქმედება რამდენად მართებულია მიგაჩნიათ?

- აჭარის სახელმწიფო ავტოინსპექციის უფროსად გადაყვანა, რა თქმა უნდა, ჩემი თანხმობით მოხდა, მაგრამ გადასვლის ძირითადი მიზანი იყო ის, რომ იმხანად აჭარის საგზაო პოლიციის საქმიანობაში დიდი სირთულეები გვქონდა, განსაკუთრებით ძირითად მაგისტრალზე თბილისი-სარგის მიმართულებით. იყო კორუფციისა და ერთი კატეგორიის მძღოლთა მხრიდან დაუმორჩილებლობის ფაქტები. ამ ადგილზე დიდხანს მუშაობა არ მინდოდა. ვაპირებდი აჭარის შინაგან საქმეთა ორგანოებში სამუშაოდ დაბრუნებას და შემდეგ საქმიანობის საგამოძიებო მიმართულებით გაგრძელებას. ფიქრისა და განსჯის შემდეგ გადავწყვიტე, დამეწერა განცხადება და სხვა სამუშაოზე გადავსულიყავი.

ვი. ზოგიერთ ჩემს კოლეგასა და მეგობარს გაუკვირდა ჩემი ეს ნაბიჯი, მაგრამ დღევანდელი გადასახედიდან მიმაჩნია, რომ სწორი გადაწყვეტილება მივიღე. შემდეგ ჩემი საქმიანობის იმიტაც გამართლდა, რომ შესარჩევ კონკურსში, გამარჯვების შემდეგ დამამტკიცეს აჭარის საარბიტრაჟო სასამართლოს თავმჯდომარედ, სადაც 1998 წლის თებერვლამდე, ანუ საქართველოში საარბიტრაჟო სასამართლოს გაუქმებამდე ვიმუშავე.

- აჭარის მთიანეთის მკვიდრთაგან აჭარის უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარის თანამდებობა პირველს გერგოთ. ამ თანამდებობამ რა კვლევა დატოვა თქვენს სამსახურებრივ და პირად ცხოვრებაზე?

- აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საარბიტრაჟო სასამართლოს თავმჯდომარედ ჩემი მუშაობისას, საქართველოს პრეზიდენტის დადგენილებით, გაუქმდა საარბიტრაჟო სასამართლოები და შეუერთდა საერთო სასამართლოებს. დავრჩი უმუშევარი. ამ დროს გამოვეყენე საქართველოს პრეზიდენტის დადგენილება საქართველოში სასამართლო

სისტემის რეფორმის შესახებ. პირველი ეტაპის დაწყებას ვარაუდობდნენ 1999 წლის 15 მაისიდან. ეს დადგენილება მოსამართლეთაგან მოითხოვდა საკალიფიკაციო გამოცდების ჩაბარებას მთელ სასამართლო სისტემაში. მასხოვს, აჭარაში გამოცდას ვაბარებდით 65-ზე მეტი მოსამართლის კანდიდატი, ხოლო წარმატებით 13-მა ჩავაბარეთ. 1998 წლის მაისში აჭარის უმაღლესი სასამართლოს სესიაზე ამირჩიეს საკონსტიტუციო სასამართლოს მოსამართლედ. 1999 წლის გაზაფხულზე გამოცხადდა კონკურსი აჭარის უმაღლესი სასამართლოს მოსამართლეობაზე. მონაწილეობა მივიღე და დავინიშნე აჭარის უმაღლესი სასამართლოს მოსამართლედ. 1999 წლის მაისიდან 2005 წლის დეკემბრამდე ვიყავი ამავე სასამართლოს ადმინისტრაციული და სხვა კატეგორიის საქმეთა განხილვის პალატის თავმჯდომარე. მოგვიანებით, 2003 წლის ივლისიდან 2005 წლის დეკემბრის ჩათვლით, ვიდრე გაუქმდებოდა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი სასამართლო და შეუერთდებოდა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს, საქართველოს პრეზიდენტის მიხედვით სააკაშვილის ბრძანებით, ვასრულებდი აჭარის უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოვალეობას, ანუ ვიყავი ამ სასამართლოს ბოლო და უკანასკნელი თავმჯდომარე. აჭარის უმაღლესი სასამართლოს გაუქმების შემდეგ ჩემთვის გამოწვევა იყო მარტვილის რაიონული სასამართლოს მოსამართლედ სამი წლის განმავლობაში მუშაობა. შემდეგ საქართველოს იუსტიციის საბჭოს გადაწყვეტილებით, 2008 წლის 1 აგვისტოდან 2009 წლის 1 ოქტომბრამდე, ვმუშაობდი ბათუმის საქალაქო სასამართლოში. ამ დროს შემისრულდა 10-წლიანი უფლებამოსილების ვადა, გავთავისუფლდი თანამდებობიდან და მუშაობა დავიწყე ადვოკატად. 2014 წლის მაისში მონაწილეობა მივიღე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გამოცხადებულ კონკურსში, გავიმარჯვე და დავინიშნე ხელგაჩურის რაიონული სასამართლოს მოსამართლედ და ქედის, შუახევის და ხულოს რაიონების მაგისტრანტი მოსამართლედ, სადაც ვიმუშავე 2016 წლის 15 ნოემბრამდე, ანუ პენსიაზე გასვლამდე.

- განმარტვობას არ უჩივით. რატომ აღარ გააგრძელებთ მოსამართლედ მუშაობა?

- მოსამართლედ მუშაობის პერიოდში, მართლაც, დიდი გამოცდილება დამგროვდა და პროფესიონალიზმიც ამიმაღლდა. 20 ათასზე მეტი დადგენილება, გადაწყვეტილება, განჩინება და განაჩენი მექმნება გამოტანილი საქართველოს რესპუბლიკის სახელით, რაც საამაყო და სასიხარულოა, მაგრამ 65 წლის ასაკის მიღწევის შემდეგ, კანონმდებლობის მიხედვით, არცერთი მოსამართლე არ აქვს უფლება, გააგრძელოს სასამართლო საქმიანობა. ამას ითვალისწინებს საქართველოს კონსტიტუცია და საერთო სასამართლოების შესახებ საქართველოს კანონი. მე მოსამართლეობის შეწყვეტის დროს მქონდა შესანიშნავი შრომისუნარიანობა. კარგი მესხიერება,

განმრთელობა, მაგრამ კანონის მოთხოვნის გამო ვერ ვავაგრძელებ სამოსამართლო საქმიანობას ვეწვევი. გულისტკივილით მინდა აღვნიშნო, რომ კონსტიტუციის აღნიშნული მუხლი საჭიროებს გადახედვას და რაც შეიძლება - სწრაფად, ასევე საჭიროებს გადახედვას ყოფილი მოსამართლეების საპენსიო და საკომპენსაციო თანხების მიღების წესს. ამ მხრივ შესაცვლელია კანონი და ეს საქმე უნდა მოგვარონ, ვისაც ეს ეხება.

- ქვეყნის პირველი პრეზიდენტიდან მოყოლებული, ბევრ გამორჩენილ ადამიანთან სამსახურებრივი საქმიანობა გააკავებდით. მათთან ურთიერთობის რა ეპიზოდებს გაიხსენებთ?

- პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიასთან რამდენიმე შეხვედრა მქონდა. პრეფექტად მუშაობის დროს სოფელ ლორჯომში განვითარდა მეწვრული პროცესები. ადგილზე ჩამოფრინდა ქვეყნის მაშინდელი პრეზიდენტი ელუარდ შევარდნაძე. მას აჭარის მთავრობის პირველი პირები დახვდნენ. პრეზიდენტმა დაათვალიერა ლორჯომის ჯამე. მოსახლეობას დახმარებას შეჰპირდა. ასევე, მნიშვნელოვანი ღონისძიებები დასახა ადგილზე და დაავალა აჭარის მთავრობას, რომ უმოკლეს ვადაში სტიქიის სალიკვიდაციო ღონისძიებები გაეტარებინათ. აჭარის სახელმწიფო ავტონისპექციის უფროსად მუშაობისას კარგი ურთიერთობები მქონდა საქართველოს სახელმწიფო ავტონისპექციის იმდროინდელ უფროსთან, პოლიციის პოლიკონსტაბლს ჩოხელთან. ის დაგვეხმარა სამსახურებრივი ავტომანქანებით, საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწყობისათვის საჭირო ინვენტარით. შემდგომში საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის ბრძანებულებით, აჭარის უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლად რომ დავინიშნე, პრეზიდენტს თბილისში, თათბარის ფორმატში შევხვედი სასამართლო რეფორმასთან დაკავშირებით. კომუნისტების პერიოდთან მიყვარებული, ყველა პარტიისა და მთავრობის დროს ვმუშაობდი სხვადასხვა თანამდებობაზე. დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში არ ვყოფილვარ არცერთი პარტიის წევრი.

- პენსიაზე გასვლის შემდეგ მეტწილად დროს ისევ ხულოში ატარებთ. რა ადგილი უჭირავს მშობლიურ გარემოს თქვენს ცხოვრებაში?

- ზავიერულსა და შემოდგომაზე, ძირითადად, მეუღლესა და შვილიშვილებთან ერთად სოფელ ქედლებში ვიმყოფები. იქ მამა-პაპისეული სახლი გვაქვს, დიდი ნაკვეთი, ხეხილი, რომელსაც ვამუშავებთ, ვიღებთ მოსავალს. თავისუფლად დროს ვატარებთ სოფელში ბავშვობის მეგობრებთან და მეზობლებთან. მიყვარს ჩემი სოფელი, იქ ვისვენებ და შესანიშნავად ვგრძნობ თავს.

- შვილიშვილებთან და შვილთაშვილებთან ბედნიერი ბრძანებებით...

- ოთხი შვილიშვილი მყავს, ოთხივე - ბიჭი. სამი მუშაობს, ერთი კი აბიტურიენტი. ყველასთან მეგობრული დამოკიდებულება მაქვს. მინდა, ბაბუის გავკვლილი გზა გაავრცელონ და პატრიარქის შრომით შექმნიან ყველაფერი. გამოადგინ ხალხს და ქვეყანას. მთავარია შრომა როგორც სოფელში, ისე უმაღლესი სასწავლებელში.

- გამოცემული გაქვთ წიგნი ქათამაძეების გვარის შესახებ...

- მონაცემებს ქათამაძეების გვარის შესახებ სტუდენტობიდან ვაგროვებდი. წიგნში თავი მოგუყარე შეგროვილ მასალებს, ბაბუისა და ბებუის მონათხრობს. ეს მასალები გადავამუშავე და დაგვიტყვე. დასაბუთებლად მომზადებას საკმაოდ დრო და ენერჯია დასჭირდა, მაგრამ მეც და ჩემი მოვარეები ამ ფაქტს სიხარულით და კმაყოფილებით შევხვდით. ჩავფიქრებულნი მაქვს, თუ შევძლებ, ასევე ცალკე წიგნად გამოვცე კურორტ ბეშუმისა და მისი მიმდებარე იაილების გამოცხადების საკითხები.

- ხულოელი ქათამაძეები საიდან მოდებიან?

- ისტორიული წყაროებით, ქათამაძეები მესხეთიდან გადმოსულან აქ საცხოვრებლად. შემდეგ ცხოვრობდნენ ხინოში, იქიდან გადასახლებულან კოლხეთის დაბლობზე - გონიოს ციხის ერთ-ერთი დამცველი, ქართლის ცხოვრების ქრონიკების თანახმად, ქათამაძე ყოფილა. შემდეგ გადასულან საცხოვრებლად იმერეთში, საწილი კი აჭარის მთიანეთში დარჩა.

გაბაიძეთა გვარის უხუცესი

ხიხაძირელი თენგიზ (თოფან) გაბაიძე აჭარის მთიანეთიდან პირველი ხელოვანი იყო, რომელმაც ცეკვა «განდაგანა» საკუთარი ილიეთებით გაამდიდრა, შემდეგ «ხორუმი» სხვებთან ერთად, 1934 წელს თბილისში პირველად შეასრულა. «ხიხაძირელი ხორუმის» წამყვანი იყო აჭარის დამსახურებული არტისტი ენვერ გაბაიძე, აჭარის დამსახურებული მასწავლებლის წოდებას ატარებდა 1976-1983 წლებში, ხიხაძირის საშუალო სკოლის დირექტორი მეჩიდ გაბაიძე. საქვეყნოდ ცნობილია გინეტიკოსი თემურ გაბაიძე, კარგი სახელი და იმედიდრეს რაულ და დავით გაბაიძეებმა

სამშობლოს დამცველის ღირსეული სახელი დატოვა შერეო ხიმშიაშვილის თანამებრძოლმა მუსტაფა-ჩაუშ გაბაიძემ, მედგარი, კომუნისტურ რეჟიმს ებრძოდა მისი შვილი ისმიელ გაბაიძე. იგი ბაკოელ ფოლად დუმბაძესთან ერთად დააბატონეს და 1928 წელს დახვრიტეს. აქაურმა გაბაიძეებმა მეორე მსოფლიო ომსა და შემდგომ წლებში განვითარებულ მოვლენებში თავისი საპატიო კვალი დატოვეს. პოეტი ქალის გულიყო გაბაიძის სახელით ამაყობს გვარი.

სახელოვანი ოსტატი იყო მურთაზ გაბაიძე. როცა ხიხაძირის საშუალო სკოლის ხის შენობის მშენებლობა წამოიწყეს, მურთაზი ყადირ, მუხამედ, აბდი, ხასან გაბაიძეების, არიფ, ასლან სურმანიძეების ოსტატთა ბრიგადას სათავეში ედგა. მისი მონაწილეობით, მეორე მსოფლიო ომის წლებში ხიხაძირის ცენტრში 60-მეტრიანი ხის ხიდი გაკეთდა. თანასოფელ თანატოლებთან ერთად, მშენებლობას აკვირდებოდა 10 წლის ნურგევან გაბაიძე. მურთაზი ჯანმრავარ ბიჭს ხან წყლის მოსატანად აგზავნიდა, ხან კიდევ ახალშენის უბანში მუშახელის მოსაპატიჟებლად. ჭაბუკი სოფლის სამშენებლოშიც შრომობდა შეგირდად.

მეორე მსოფლიო ომი რომ დაითავრდა, ნურგევანი 12 წლის ყმაწვილი იყო. მისი მშობლიური სოფელი ხიხაძირი, ისტორიული წარსულითა და დღევანდელი მთიანეთის მთიანეთში ერთ-ერთი გამორჩეულია.

- ჩემი სოფელი ჟამთა სიავის მოწმე და მომსწრეა, - ამბობს ნურგევანი - ისტორიული წყაროები მოწმობენ, რომ 1590 წლიდან აქ ოსმალეთ-

ბმა დაიწყო თარეში. მდინარე ხიხანისწყალი რამდენჯერმე წითლად შეღებულა. ქრისტიანი ხიხანელებს ოსმალო ჯალათები თავს კვეთდნენ და მდინარეში ყრიდნენ, მოსახლეობა ადგილის დედას ტოვებდა. ტოპონიმები: ნარიზნევი, ხიხნარადლე, ქოჩლული, ნადაბური ამის დასტუ-

რია. ნესტორ მალაზონიას ლექსის სტრიქონებსაც გადახედეთ: «გადაფურცლეთ მატინა, ალბათ, ისეც იცით, მტერი ჭამდა, ვერ ძღებოდა ხიხაძირის მიწით. ამ ქართველი ხალხის სისხლით, ამ ქართული მიწით, ჩვენ კი მარტო ლხინი არა, ხმლის მოქნევეც ვიცით».

ჩვენი წინაპარი სოფელ წაბლანდანი (სხალთის ხეობა) ყოფილა. დღესაც შემონახულია გაბაიძეთა სახლიდან განსავენებული და გაბაიძეთა საუკუნოვანი კაკლის ხეები. პოეტ მამია ვარშანიძის პოემაში «ხიხანის არწივები» ჩვენი დიდი წინაპარი ქერიმ გაბაიძე ხიხანის ციხის თავად და სელიმ ხიმშიაშვილის ერთგულ თანამებრძოლად ჰყავს მოხსენიებული. მე ხიხაძირელი გაბაიძეების მეთერთმეტე თაობა ვარ. აქ მცხოვრებთაგან ყველაზე მეტი გაბაიძეები ვართ, - ამბობს ნურგევანი.

70 წელზე მეტი გასულა იმ დღიდან, რაც ნურგევანმა ცხოვრების ბედი თანასოფელ გოგონას - გულნარას დაუკავშირა.

- ოჯახში ნურგევანის გაჩენას სიხა-

რულით შევხვდით, მიყვება ნურგევანი, - დღეს იგი პენსიონერია. ნურგევანის გარდა კიდევ სამი ქალიშვილის აკვანი დაირწა ჩვენს კერაზე. ახლა 13 შვილიშვილის და 19 შვილიშვილის მომსწრე ვარ. 13 წლის წინ ერთგული თანამეცხედრე ხელიდან გამომეცალა. მამაკაცისთვის ცალუღლეობა

ტანაც ასე ხდებოდა. ახლა სოფელ ხიხაძირში იშვიათობაა ოჯახი, რომელსაც საკუთრებაში ავტომანქანა არ რყავდეს. ნალი და ლურსმანი არც მალაზონიაში იყიდებოდა და ვერც ინტერნეტით (იციან) შეიძენდი. მჭედლები ადგილზე ვამზადებდი. საჭირო ფოლადს ბათუმიდან ვეზიდებოდი, რა თქმა უნდა, რკინაც დეფიციტი იყო. მასხენდება გაზაფხულის დღეები, როცა 16-18 საათის განმავლობაში სამშენებლო ვტრიალებდი. ცეცხლთან მუშაობა ჯანმრთელობაა. 70 წელი ისე გოგოვდა, რომ წამლის გემო არ ვიცოდი. 80 წლის შემდეგ, დამკვირდა.

ნურგევანი გულით განიცდის მოხუცებულობის ჟამს მშობლიურ ხიხაძირს რომ გამოემშვიდობა, იმასაც, რომ სოფელში მისი თანატოლები აღარ დარჩნენ. სამოვლენებით იხსენებს თედო, ასლან მიქელაძეების, სერგო ჯაიანის, მამია იშხნელიძის ენვერ ხალვაშის, ნიკოლოზ დუმბაძის და სხვათა გვერდით გატარებულ წლებს.

- რაც თავი მახსოვს სოფელი «შუამთობას» ზემოდა, მისი ორგანიზატორები და წამყვანები თოფუზ, ენვერ, ასლან გაბაიძეები, ენვერ ხალვაში იყვნენ. თოფუზ გაბაიძემ აღადგინა მივიწყებული ცეკვა «ოპოი, ნანა», რომელიც შემდგომში დახვეწა ენვერ ხაბაძემ, «ოპოი ნანას» პირველი შემსრულებლები ჩემი თანასოფელები ახმედ, ენვერ, მემედ, ასლან, ხუსეინ, ვანო გაბაიძეები, თედო მიქელაძე, ენვერ და ლევან ხალვაშები იყვნენ. «შუამთობაზე», «ტბელობაზე» მეც მათთან ერთად მიცეკვია «ხორუმი» და «განდაგანა». სოფლისთვის და ჩემთვისაც სასიხარულო იყო «ტბელობის» წამოწყება. მაშინ 46 წლის ვახტანგი. ეთერ დეკანაძის ინიციატივა მთელმა ხეობამ იტაცა. ხიხაძირში, თხილვანაში, კალოთაში, რაქვთაში, თუნდაც წაბლანაში სტიქიური პროცესების დაწყებისა და ადამიანების აღრულები შემდეგ «ტბელობამ» აღარინდელი ხალისი დაკარგა, აღარც «შუამთობა» იმართებოდა. ისეთი დატვირთვით, რაც ხიხანელებისთვის იყო დამახასიათებელი. სასიხარულოა, რომ ხეობის ღირსეული შვილების, მათ შორის ჩემი ახლობლის სერგო დუმბაძის, ბათუმელი თეიმურაზ კომახიძისა და სხვათა ინიციატივით, ბოლო წლებში ორ სახალხო დღესასწაულს «სელიმობა» და «მთაბა» «შუამთობა», «ტბელობა», «სელიმობა» ღირსეული წარსულის წარმოჩენა, საგმირო, საერისკაცო საქმეების გააცოცხლება, - ამბობს ნურგევანი.

ნურგევანისა და ნურგევანის ამავე ხიხანელები არ ივიწყებენ. ოჯახში ახლაც ნახავთ ნურგევანის სამშენებლოში მოპირუღლე ცულს, სახსისს, გამოჭედილ თოხსა და წაღვს. ნურგევანი წლების განმავლობაში სოფლის სასაღილოს მზარეული იყო.

- ყველაზე დიდ დროს ცხენის ნალისა და ლურსმნის გამოჭედვას ვხედავდი, - იგონებს ნურგევანი, - წინა საუკუნის 50-იან წლებში სოფელში საავტომობილო გზა და მანქანა სანატრელი იყო. ზამთრით და ხიხაძირში ოჯახის საარსებო პრობლემები, დგამ-ავეჯი ცხენით ვადმოგვქონდა, ცხენით ავკვინდა ტვირთი მთა სარბიზარში და იქ დამზადებული მეცხოველეობის პრობლემების გადმო-

90 წლის მოხუცს მესხიერება არ ღალატობს. იგი სამოვლენებით იხსენებს იმ წლებს, როცა ხიხაძირის დიდი ხელოვანები, ეროვნული ფოლკლორის «მამამთავრები» არჩილ ჩხარტიშვილი, ილიკო სუხიშვილი, ანზორ ერქომაიშვილი, ენვერ ხაბაძე, ალექსანდრე ფარცხალაძე, მეცნიერი მკვლევარები ჯემალ ნოლიდელი, ხარიტონ ახვლედიანი, ალექსანდრე მსხალაძე, შუშანა ფუტყვარაძე სტუმრობდნენ. მისი სახელი შეტანილია «აჭარული საუენის» ერთ ტომში.

- შვილიშვილებთან, შვილიშვილებთან საუბარი მიყვარს, ძველ დროს ვიხსენებ და ახალს ვაღიარებ, მიხარია, რომ ცხენი მანქანამ ჩაანაცვლა, მოძველებული ხის სახლები თანამედროვე სტანდარტების შესაფერისმა კოტეჯებმა ჩაანაცვლა, სოფელში მიმოსვლა გაადვილდა, ორმოცობიანი და ტალახიანი გზა ასფალტიანმა შეცვალა. პარლამენტარ ანზორ ბოლქვაძის ინიციატივით, ასფალტბეტონის საფარი დაიგო ზამლეთ-ხიხაძირის 30-კილომეტრიან მონაკვეთზე. იმასაც ამბობენ, რომ მოასფალტებული გზა ხიხანის ციხის ასასვლელამდე მივიდა, სიცოცხლე არავის მოსჭარბებია, მინდა კიდევ ბევრს მოვესწრო, - გვითხრა მოხუცმა.

ნურგევან გაბაიძის ასაკის ადამიანები სხალთა-ხიხანის ხეობას ცოტანი შემოიჩვენ. იგი უტყუარი მომსწრეა იმ ეკონომიკური, კულტურული, სოციალური გარდაქმნებისა, რაც ხეობამ, მისმა სოფლებმა და თითოეულმა ოჯახმა გამოიარა. გაბაიძეთა გვარის უხუცესი მხოლოდ ერთ რამეზე წუხს:

- სოფელს ადრე მისი სამშენებლო, უსტაბაში, სიტყვასაკითხავი კაცი, მესაფლავეც კი ჰყავდა. ხიხაძირში ახლა ყველა სანთლით საძებარია. მიგრაციამ, სტიქიურმა მოვლენებმა ხიხაძირში მცხოვრები ოჯახების რაოდენობა გაანახევრა. ხიხაძირის საშუალო სკოლა ახლანდელ ზულოსა და შუახევის მუნიციპალიტეტებში ამ სტატუსით მოქმედი საგანმანათლებლო კერა იყო. მის კედლებში თაობები აღიზარდნენ, ახლა მისი კონტინგენტი მინიმუმამდე დასულია. ნურგევანი იმ დღესაც იხსენებს, როცა 1977 წლის 1 სექტემბერს სკოლის ახლანდელი შენობა ექსპლუატაციაში შევიდა, სოფელს საქართველოს განათლების მინისტრი მინისტრი ოთარ ქინქვარაძე სტუმრობდა. მოხუცს შობლიური სოფლის ყოველი დღე ასხოვს და ბედნიერია, რომ ამ დღეების თანამოზიარეა.

სამთო-სათხილამურო კურორტი გომარდელი ყველაზე მეტ ვიზიტორს უხვთოვლიან ზამთარში იზიდავს. აქ არსებულ კოტეჯებს უკვე საოჯახო სასტუმროებიც ემატება. გომარდელში ადგილობრივი და უცხოელი სტუმრები წელს პირველად მიიღო ნანი ტარიელაძის საოჯახო სასტუმრომ. ნანი შარშან ჩაერთო შუახევის მუნიციპალიტეტის მერიის პროგრამაში: «სოფლად მცხოვრები ქალების გაძლიერება». საკონკურსო შერჩევისას მისმა პროექტმა მოწონება დაიმსახურა და 5000 ლარით დაფინანსდა.

ნანი და მისი ოჯახის წევრები თანხის მიზნობრივად განკარგვას შეუდგნენ. მათ საოჯახო სასტუმროსთვის საჭირო ნივთები, დგამ-ავეჯი შეიძინეს და საკუთარი საცხოვრებელი სახლის ერთი სართული საოჯახო სასტუმროს დაუთმეს.

შუახევის მუნიციპალიტეტის მერი ომარ ტაყიძე, საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძე, თვითმმართველობის სხვა ხელმძღვანელები საოჯახო სასტუმროს მუშაობით დაინტერესდნენ, შეხვდნენ, გაესაუბრნენ იმ ვიზიტორებს, რომლებიც ნანი ტარიელაძისა და ლევან ჯაყელის კუთვნილ საოჯახო სასტუმროში იმყოფებოდნენ.

- როგორც კი სასტუმროს გაწყობას მოვრჩით და სო-

ციალურ ქსელში ინფორმაცია განვითავსეთ, ტურისტებმა მოსვლა დაიწყეს. უკვე უცხოეთის ქვეყნიდანაც მსურველებმა ადგილები წინასწარ დაჯავშნეს. ფასებიც მოკრძალებული გაქვს. ოჯახში 5 შრომისუნარიანი წევრი ვართ. ყველანი დავსაქმდით. ადგილზე სამუშაო გავიზიანეთ, რითაც საოჯახო ბიუჯეტსაც ვავსებთ, - გვითხრა ნანი ტარიელაძე.

ცხელი მთაბა და «შუამთობა», «ტბელობა», «სელიმობა» ღირსეული წარსულის წარმოჩენა, საგმირო, საერისკაცო საქმეების გააცოცხლება, - ამბობს ნურგევანი.

ცხელი მთაბა და «შუამთობა», «ტბელობა», «სელიმობა» ღირსეული წარსულის წარმოჩენა, საგმირო, საერისკაცო საქმეების გააცოცხლება, - ამბობს ნურგევანი.

ცხელი მთაბა და «შუამთობა», «ტბელობა», «სელიმობა» ღირსეული წარსულის წარმოჩენა, საგმირო, საერისკაცო საქმეების გააცოცხლება, - ამბობს ნურგევანი.

ცხელი მთაბა და «შუამთობა», «ტბელობა», «სელიმობა» ღირსეული წარსულის წარმოჩენა, საგმირო, საერისკაცო საქმეების გააცოცხლება, - ამბობს ნურგევანი.

ცხელი მთაბა და «შუამთობა», «ტბელობა», «სელიმობა» ღირსეული წარსულის წარმოჩენა, საგმირო, საერისკაცო საქმეების გააცოცხლება, - ამბობს ნურგევანი.

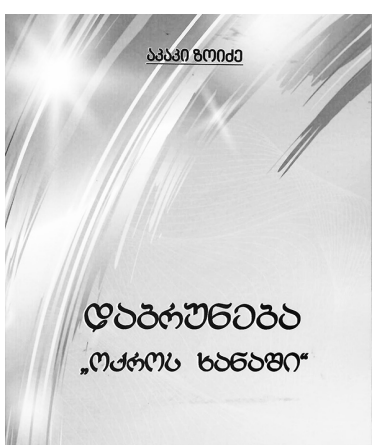
«დაბრუნება «ოქროს ხანაში»

1964 წელს ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის დაწყებითი განათლებისა და მეთოდის ფაკულტეტის 30 კურსდამთავრებულს პროფესიული საქმიანობისკენ მომავალი გზა დაულოცეს. მათგან უმრავლესობა ერთხელ არჩეული პედაგოგიური საქმიანობის ერთგული დარჩა, აკაკი ზოიძემ და რეზო ნაკაშიძემ კი პედაგოგიურ მუშაობას მეცნიერულ სარბიელზე მოღვაწეობაც შეუხამეს. ორივენი პროფესორები და განათლების მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსები არიან.

წლებია, ისინი ერთგულად ემსახურებიან არჩეულ საქმეს. ეს იმ შეკრებაზეც გამოიკვეთა, რომელიც სათავაზრებელ უმაღლეს სასწავლებელს მიეძღვნა. ამ შეხვედრაზე პროფესორ აკაკი ზოიძეს დაებადა იდეა, რომ მათი პლეადის განვლილი გზა ერთ წიგნად აეკრია. იდეა საქმედ აქცია და სამუშაოზე გამოვიდა - «დაბრუნება «ოქროს ხანაში»».

«ყველა პროფესიის თავისი ხიზლი აქვს, მაგრამ მასწავლებლის საქმიანობა გამორჩეულია. ხალხური სიბრძნეც ხომ ამას დაუდასტურებს: «სამყაროს მზე ანათებს, ცხოვრებას - მასწავლებელს», - მიაჩნებდა ავტორი წიგნის წინასიტყვაობაში.

წიგნი თამაზ აბაშიძის ნარკვევით იხსნება და ჯემალ ჯავახიძის წერილით მთავრდება.

ავტორმა ყველა თანაკურსელს მის მიერ შეთხზული ერთსტროფიანი ექსპრომტები მიუძღვნა, რაც წიგნს მიმზიდველობას მატებს. აქვე წარმოდგენილია რამაზ სურმანიძის, მერი გორდელაძის, ნოდარ ბასილაძის, ნაზობროლა მიქელაძის, ნარგიზ აფხაზავას, ნინო სურმანიძის შეფასებები აკაკი ზოიძის საქმიანობაზე. აღნიშნულია, რომ იგი 1983 წლიდან სათავეში უდგას საქართველოს იაკობ გოგებაშვილის პედაგოგთა კავშირის აჭარის რესპუბლიკურ ორგანიზაციას, არის 16 წიგნის, 40-ზე მეტი ნაშრომისა და 1000-მდე საგაზეთო წერილის, ნარკვევისა და სტატიის ავტორი.

წიგნს დართული აქვს საინტერესო ფოტომასალა.

ნანი ტარიელაძის საოჯახო სასტუმრო

სამთო-სათხილამურო კურორტი გომარდელი ყველაზე მეტ ვიზიტორს უხვთოვლიან ზამთარში იზიდავს. აქ არსებულ კოტეჯებს უკვე საოჯახო სასტუმროებიც ემატება.

გომარდელში ადგილობრივი და უცხოელი სტუმრები წელს პირველად მიიღო ნანი ტარიელაძის საოჯახო სასტუმრომ. ნანი შარშან ჩაერთო შუახევის მუნიციპალიტეტის მერიის პროგრამაში: «სოფლად მცხოვრები ქალების გაძლიერება». საკონკურსო შერჩევისას მისმა პროექტმა მოწონება დაიმსახურა და 5000 ლარით დაფინანსდა.

ნანი და მისი ოჯახის წევრები თანხის მიზნობრივად განკარგვას შეუდგნენ. მათ საოჯახო სასტუმროსთვის საჭირო ნივთები, დგამ-ავეჯი შეიძინეს და საკუთარი საცხოვრებელი სახლის ერთი სართული საოჯახო სასტუმროს დაუთმეს.

შუახევის მუნიციპალიტეტის მერი ომარ ტაყიძე, საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძე, თვითმმართველობის სხვა ხელმძღვანელები საოჯახო სასტუმროს მუშაობით დაინტერესდნენ, შეხვდნენ, გაესაუბრნენ იმ ვიზიტორებს, რომლებიც ნანი ტარიელაძისა და ლევან ჯაყელის კუთვნილ საოჯახო სასტუმროში იმყოფებოდნენ.

- როგორც კი სასტუმროს გაწყობას მოვრჩით და სო-

ცხელი მთაბა და «შუამთობა», «ტბელობა», «სელიმობა» ღირსეული წარსულის წარმოჩენა, საგმირო, საერისკაცო საქმეების გააცოცხლება, - ამბობს ნურგევანი.

ცხელი მთაბა და «შუამთობა», «ტბელობა», «სელიმობა» ღირსეული წარსულის წარმოჩენა, საგმირო, საერისკაცო საქმეების გააცოცხლება, - ამბობს ნურგევანი.

ირინა ბურკაძეს საიუბილეო თარიღები მიულოცავს

მანანა კიბიჭვილი 598 24 94 97

გუშინ გაზეთ „აჭარის“ („აღა-უარიას“) რედაქციას აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს წარმომადგენლები - მინისტრის მოადგილე ბადრი ნაკაშიძე და ამჟამინდელი საერთაშორისო და საზოგადოებასთან ურთიერთობების დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი თამარ დავითაძე ეწვივნენ ბატონმა ბადრიმ ჩვენი გაზეთის ღვაწლმოსილ უფროსს ირინა ბურკაძეს მნიშვნელოვანი თარიღები - დაბადებდან 70 და

გაზეთში მუშაობის 50 წლის იუბილე მიულოცა. ჩვენთვის დიდი პატივია გაზეთ „აჭარის“ რედაქციაში სტუმრობა, მაგრამ განსაკუთრებით სასიამოვნოა, როდესაც ეს ისეთ შემთხვევას ეხება, როგორცაა გაზეთის ერთ-ერთ ძველ თანამშრომელ ირინა ბურკაძისთვის საიუბილეო თარიღების მილოცვა. ასეთი თანამშრომლები ყოველთვის ძალიან დიდი განძია რედაქციისთვის, რადგან მათ აქვთ შეუფასებელი გამოცდილება და ცოდნა, რომელიც გაზეთისთვისაც აუცილებელია და, ასე-

ვე, ახალგაზრდა თაობებსაც ზრდის. დრო იცვლება, მაგრამ ღირებულებები რჩება, მათ შორის უფროსებისთვის დამახასიათებელი გამოჩენილი ღირებულებები, რაც ყველასთვის ძვირფასია. მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და ყველას მოგილოცოთ ახალი წელი, გულოდეთ ბევრი და ერთგული მკითხველი, საინტერესო სტატიები, მშვიდობიანი და ნაყოფიერი წელი გქონოდეთ, - თქვა ბადრი ნაკაშიძემ, რომელმაც ირინა ბურკაძეს რედაქციაში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მოღვაწეობისთვის აჭარის

განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი მაია ხაჭიშვილის ხელმოწერით საპატიო სიგელი გადასცა. ირინა ბურკაძემ გაზეთში მუშაობა 1973 წელს დაიწყო, როცა რუსულ გაზეთს უგანათლებულესი რედაქტორი ვლადიმერ მარლანიძე რედაქტორობდა. თავიდან კორექტორი იყო, შემდეგ - კორესპონდენტი, უფროსი კორესპონდენტი. მოგვიანებით კულტურის განყოფილების გამგედ დაინიშნა. გაზეთში მისი დაწერილი მასალები ყოველთვის პროფესიონალიზმით გამოირჩეოდა და საინტერესოდ იკითხებოდა. ათეულობით მასალა აქვს დაბეჭდილი ჯერ „სოვეტსკაია აღუარიაში“, შემდეგ „აღუარიაში“.

ერთი პერიოდი (ნუგზარ ჯაფარიძისა და ავთანდილ დიასამიძის რედაქტორობის დროს) რედაქტორის მოადგილის მოვალეობის შემსრულებლადაც მუშაობდა. მას დამთავრებული აქვს მოსკოვის პოლიგრაფიული ინსტიტუტის (ამჟამად - ბეჭდვის უნივერსიტეტი) სარედაქციო-საგამომცემლო ფაკულტეტი უფროსის სპეციალობით, მასობრივი საშუალებების რედაქტორის კვალიფიკაციით. ირინა ბურკაძე დღესაც აქტიურ, ნაყოფიერ მოღვაწეობას განაგრძობს.

შპს „გაზეთ აჭარისა და აღუარიას“ თანამშრომლები გულოცავთ მას ამ მნიშვნელოვან საიუბილეო თარიღებს. ჯანმრთელობას და ღირებულებას გუსურვებთ.

მაია ხაჭიშვილმა ქენგანის და პირველი მაისის საჯარო სკოლები მოინახულა

მანანა ბაბაიძე 514 22 22 80

აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი მაია ხაჭიშვილი ქედის მუნიციპალიტეტის სოფელ ქენგანისა და სოფელ პირველი მაისის საჯარო სკოლებს ეწვია. მინისტრმა პირველი მაისის საჯარო სკოლის მასწავლებელ რემ-

იზ თებიძეს მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის საქართველოს დამსახურებული მასწავლებლის სიგელი და სამკერდე ნიშანი გადასცა. აღი-ილზე გაეცნო სასწავლო პროცესს, შეხვდა სკოლების დირექტორებს, ადმინისტრაციის წარმომადგენლებსა და მასწავლებლებს, მოისმინა

მათი საჭიროებები, ასევე გაესაუბრა მასწავლებლებს, რომელთაც გაუზიარეს თავიანთი ინტერესები და სურვილები. მნიშვნელოვანია ისიც, რომ წელს იგეგმება სოფელ პირველი მაისის საჯარო სკოლის ეზოს, მთლიანი ფასადისა და ღობის რეაბილიტა-ცია.

სტომატოლოგიური კაბინეტების მონიტორინგი დაიწყო

მანანა ხუტაბაძე 27 48 93

სტომატოლოგიური კაბინეტების გეგმური მონიტორინგი დაიწყო. მუნიციპალური ინსპექციის სანიტარული ზედამხედველობის განყოფი-

ლება, მერიასთან გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, „ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრის“ მეშვეობით, ინსტრუმენტების სტერილიზაციას ამოწმებს. არასტერილური ინსტრუმენტების გამოყენება, ერთჯერადად, 100-ლარიან ჯარიმას ითვალისწინებს. მუნიციპალური ინსპექცია დაწესებულებებს, გეგმურად, წელიწადში 2-ჯერ ამოწმებს.

„20 ათასზე მეტი დადგენილება, გადაწყვეტილება, განაჩენი და განჩინება მაქვს გამოტანილი საქართველოს სახელით“

მე-ნ გვერდიდან

- ქვეყნის მომავალზე მოდარდე პიროვნების სახელი გაქვთ. როგორ აფასებთ საქართველოს მთავრობის ახლანდელ პოზიციას რუსეთ-უკრაინის ომთან დაკავშირებით? - ძალიან განვიცდი და ხშირად ვფიქრობ რუსეთ-უკრაინის ომზე. მეშინია, ჩვენი ქვეყანაც არ ჩაითრიონ ამ ომში. ამის კატეგორი-

ული წინააღმდეგი ვარ. ჩვენი მოსახლეობა მცირერიცხოვანია, ეკონომიკურად და სამხედრო თვალსაზრისით - სუსტი, ვერ გაუძლებს ომს, ეს ქართველის გადაშენების ფასად დაგვიჯდება. ვინც იბრძვიან უკრაინის მხარეს, ეს მათი სურვილი და გადაწყვეტილებაა. ვამართლებ მათ საქციელს და მიმარჩნია, რომ ისინი გმირები არიან, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ საქართველო უნდა ჩაებას ომში.

ვემხრობი ჩვენი ხელისუფლების პოლიტიკას იმ ნაწილში, რომ საჭიროა დავებმართო უკრაინის მატერიალურად, სულიერად, მაგრამ არა - მეორე ფრონტის გახსნით. - რა მესიჯს გაუგზავნით იმ ქართველებს, რომლებიც უკრაინაში არიან და აფხაზეთიდან შემოსვლითა და „კატაკის“ გადავლით იმუქრებიან? - როგორც ვთქვი, მომწონს ის ფაქტი,

რომ გმირულად იბრძვიან უკრაინაში, მაგრამ არ ვეთანხმები იმ ნაწილში, რომ შემდეგ აფხაზეთიდან შემოვიდნენ და „გადაუარონ“ ჩვენს ქვეყანას. შეიძლება ზოგიერთი მათგანი ნაწყენია ვინმეზე, მაგრამ მივანიშნებ, რომ უპირველესია ჩვენი ქვეყანა, საქართველო და ხალხი. ნუ დაადგებიან ამ გზას, ეს სასიკეთოს არაფერს მოგვითქვან!

<p>მთავარი რედაქტორი</p> <p>მარინა მითაიშვილი</p>	<p>გამომცემი რედაქტორი</p> <p>ირმა შერვაშიძე</p> <p>ლიტერატურული რედაქტორი</p> <p>ეთერ სომარიკი</p>	<p>რედაქცია პასუხს არ ავებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარეკლამო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.</p> <p>ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რეკლამის უფლებით.</p> <p>რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.</p>	<p>გამომცემი - შპს</p> <p>«ბაზაშიი აჭარა და აღუარია»</p> <p>კოორდინირებული მომსახურება - შპს «კოლორ პრესი»</p> <p>მის: ქ. თბილისი, ქ. ბაღდაშვილის ქ. №3</p>	<p>მისამართი: 6000, ბათუმი, გრიგოლავის ქ. №2</p> <p>ტელ: 27-13-31</p> <p>აინფო და აკაბადრონა</p> <p>გაზეთი აჭარის ქობ. ცენტრი</p> <p>დასაბავალ ხელმოწერილია 23/01/23, 22 სთ.</p>	<p>დირექტორი</p> <p>მამუკა ხარიკი</p>
---	---	--	--	---	---

საოპერო მუსიკის საღამო, რომელიც ღიღხანს გვემასსოვრება

მანანა კიბიშვილი 598 24 94 97

ბათუმის ხელოვნების ცენტრში საოპერო მუსიკის საღამო გაიმართა, რომელშიც ბათუმელ მომღერლებთან ერთად, უცხოელი მუსიკოსები მონაწილეობდნენ

საღამო მუსიკალური ცენტრის სიმფონიური ორკესტრის სამხატვრო ხელმძღვანელმა და მთავარმა დირიჟორმა დავით მუჭერაძემ გახსნა და დარბაზს ორკესტრის მიერ უკვე განხორციელებული და სამომავლოდ განსახორციელებელი პროექტები გააცნო. როგორც აღინიშნა, წელს ეს სიმფონიური ორკესტრის მესამე კონცერტი იყო. პირველი 7 იანვარს, ესტრადის ვარსკვლავებთან ერთად ჩატარდა, 18 იანვარს კი ბათუმის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის სამუსიკო სკოლის დიდ საკონცერტო დარბაზში რვეზ ლაღიძის სახელობის სამუსიკო სკოლის მოსწავლეებთან ერთობლივი კონცერტი გამართეს საგანმანათლებლო პროექტის ფარგლებში.

საოპერო ჟანრის კონცერტი თებერვალშიცა დაგეგმილი, შემდეგ ერთი საღამო, ტრადიციულად, ფესტივალს „აღვომიდან ამაღლებამდე“ დაეთმობა, ყოველ თვეში კი ორკესტრი მსმენელის წინაშე ახალი პროგრამით წარსდგება...

ახლა რაც შეეხება საოპერო მუსიკის კონცერტს - მსმენელის წინაშე ქართველ მომღერლებთან ერთად, უცხოელი სტუმრები - საოპერო მომღერალი, საუკეთესო ტენორი, ლა-კორუნის საოპერო თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელი აქილეს მაჩალო (ესპანეთი) და სკოპიეს ოპერისა და ბალეტის თეატრის მთავარი დირიჟორი ბისერა ჩადლოვსკა (ჩრდილოეთ მაკედონია) წარსდგნენ. სასიხარულოა, რომ საღამოში მონაწილეობდნენ ბათუმის სახელმწიფო მუსიკალური ცენტრის საოპერო დასის სოლისტები ოთარ (ბაჩო) ნაკაშიძე და სულხან ჯაიანი. შეიძლება თამამად ვთქვათ, რომ ეს მათი სოლო-კონცერტი იყო, რადგან ამდენი ნომრით აქ არასოდეს უმდგრობო. იმ საღამოს ყველაფერი საუცხოო იყო - ძალიან კარგად უღერდა ორკესტრი, შესანიშნავად იდირიჟორა ბისერა ჩადლოვსკამ, არაჩვეულებრივად იმდერა ესპანელმა ტენორმა.

საღამოზე შესრულდა ცნობილი საოპერო არიები და დუეტები მოკარტის, ბიზეს, ვერდის, პუჩინის, მასკანის, როსინის, ჯორდანოს, დონიცეტის ოპერებიდან.

კონცერტი დაიწყო ვერდის ოპერა „ნაბუქოს“ უფრტიურით, რომელიც ორკესტრმა შესრულა.

ჩვენი მომღერლები, როგორც ბაჩო ნაკაშიძე, ისე სულხან ჯაიანი არაერთი წელიწადით გამოდიან უცხოეთის სხვადასხვა საოპერო სცენაზე. თუმცა არც პანდემიის დროს გაჩერებულან - ატარებდნენ ონლაინ-კონცერტებს.

საერთაშორისო საოპერო კონკურსების დიპლომანტ ბაჩო ნაკაშიძისთვის გასული წელი საკმაოდ წარმატებული იყო, რომელიც დაიწყო ჯუზეპე ვერდის ოპერა „ნაბუქოს“ პრემიერით და დებიუტით. მან თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრში მთავარი - ნაბუქოს პარტია შეასრულა. საქართველოს თეატრალური საზოგადოების შემოქმედებითმა კავშირმა ამ როლის საუკეთესო შესრულებისათვის დააჯილდოვა კიდევ. ამას გარდა, კლასიკური მუსიკის არაერთ კონცერტში მონაწილეობდა, მათ შორის ბათუმში, უკრაინელების დასახმარებლად გამართულ საქველმოქმედო გალა-კონცერტში. ასევე, მაკედონიის ნაციონალურ ოპერისა და ბალეტის თეატრში, ძალიან ცნობილი საოპერო ფესტივალ „მაისის ღამეების“ ეგიდით გამართულ საოპერო სპექტაკლში „აიდა“ ამონასროს პარტია შეასრულა და ესეც დებიუტი გახლდათ. სწორედ ამ სპექტაკლით დაიხურა ეს შესანიშნავი ფესტივალი, რომელიც წელს 50-ედ ჩატარდა. ბაჩო ნაკაშიძემ გახსნა საოპერო ფესტივალი „ოქროს ხმები“, რომელიც ბათუმში პირველად ჩატარდა. მან კიდევ არაერთ ღონისძიებაში მიიღო მონაწილეობა. ამაღლებული იყო კონცერტი „ქართული საღამო“ იტალიის ქალაქ ბაროში და მილანში, სადაც დაუვიწყარი და ძალიან ემოციური შეხვედრა ჰქონდა ქართველ ემიგრანტებთან. იმდერა ჯაკომო პუჩინის ოპერა „ტოსკანი“ ბარონ სკარპიას პარტია. იტალიაში ჰრივა დელ გარდას“ ძალიან ცნობილი მუსიკალურ ფესტივალში მიიღო მონაწილეობა. წელს მან რუჭერო ლენონკაგალოს ოპერაში „ჯამბაზები“, რომლის პრემიერა ტარანტოს საოპერო ფესტივალზე შედგა, ტონიოს როლი შეასრულა, პეტრო მასკანის ოპერა „სოფლის ღირსებაში“ კი ალფიოს პარტია ქუთაისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში იმდერა. მონაწილეობდა პოლონეთის ქალაქ ვროცლავში ქართველი მხატვრების გამოფენასა და ვოკალურ კონცერტში. იმდერა გაეტანო დონიცეტის ოპერა „დონ პასკუალეში“ (მალატესტა) ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტში. გამართა ვოკალური მუსიკის შესანიშნავი კონცერტი თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიაში. ის მთელი წლის განმავლობაში წარმატებით გამოდიოდა ბათუმის, თბილისისა და ქუთაისის საოპერო მუსიკის სხვადასხვა დონის კონცერტებში.

საკმაოდ ნაყოფიერი იყო გასული წელი საერთაშორისო საოპერო კონკურსების დიპლომანტ სულხან ჯაიანისთვის. შარშან, აპრილში მიწვეული იყო საფრანგეთის დედაქალაქ პარიზში შოპენის სახელობის კონსერვატორიაში, სადაც გაიმართა საქველმოქმედო კონცერტი - „სოლიდარობა უკრაინას“. მაისში იტალიაში, სიცილიის ქალაქ ბარჩელო-

ნაში, პოცო დი გოტოს საოპერო თეატრში ჯუზეპე ვერდის ოპერა „აიდაში“ ერთ-ერთი მთავარი პარტია (რამფისის) შეასრულა. ეს სპექტაკლი ფრანკო ძევირელის დადგმის მიხედვით განხორციელდა. საფრანგეთში რამდენჯერმე გამოვიდა სხვადასხვა ფესტივალზე ცნობილი მუსიკოსებთან და შემსრულებლებთან ერთად. 7 ნოემბერს პარიზის ფილარმონიაში ჩატარდა შოსტაკოვიჩის მუსიკის სამდღიანი ფესტივალი. სხვადასხვა ნაწარმოებთან ერთად, აუღერდა ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი, ურთულესი და ამავდროულად, ყველაზე ლამაზი სიმფონია, სადაც დანის პარტია შეასრულა. თებერვალში დაგეგმილია მისი გამოსვლა პარიზში (ოპერა „ბოჰემა“), აპრილში, ოქტომბერსა და დეკემბერში - ქალაქ ტულუზაში, თეატრ კაპიტოლში („ტრა-ვიატა“, „ბორის გოდუნოვი“).

ბათუმური საოპერო საღამო, რომელსაც მსმენელი არ აკლდა, ძალიან მაღალ დონეზე ჩატარდა. მომღერლები „ბისზეც“ რამდენჯერმე გამოვიდნენ. გთავაზობთ კონცერტის შემდგომ შთაბეჭდილებებს, რომელიც მაყურებელმა და მონაწილეებმა გაგვიზიარეს.

ეთერ ხალვაში, ბათუმის საოპერო დასის სოლისტი:

- კონცერტი იყო ძალიან მაღალი დონის, საკმაოდ რთული პროგრამით. თითოეულმა მონაწილემ შესანიშნავად წარმოაჩინა თავი. აღვნიშნავ ორკესტრის ძალიან კარგ შესრულებას, დირიჟორმა საუკეთესოდ გააერთიანა ყველაფერი და მთლიანობაში სრულყოფილი

კონცერტი მივიღეთ. სასიხარულოა, რომ მუსიკალური ცენტრი კიდევ მრავალ სიახლეს გვთავაზობს.

სულხან ჯაიანი, სოლისტი:

- ძალიან კმაყოფილი ვარ. ისეთი ცნობილი მუსიკოსები, როგორც დღევანდელ კონცერტში მონაწილეობდნენ, ბათუმში ხშირად არ გვსტუმრობენ, ამასთან, ამაყიც ვარ, რადგან ძალიან მოეწონათ ჩვენი ქალაქი, ქართული კულტურა, კერძები, მოიხიბლნენ მაყურებლის ოვაციით. ჩვენთვის, მომღერლებისთვის დიდი სიამოვნებაა, როცა მაყურებელი კმაყოფილია.

ბისერა ჩადლოვსკა, დირიჟორი:

- საქართველოს პირველად ვსტუმრობ და ძალიან ბედნიერი ვარ, რომ აქ ვიმყოფები. ორკესტრი ჩემთვის სიურპრიზი აღმოჩნდა - შესანიშნავი მუსიკოსები დამხვდნენ. გაცხებული ვარ იმ ენერჯეტიკით, რაც მაყურებლიდან წამოვიდა. ამ დიდი ოვაციითაც აღფრთოვანებულ ვარ.

მარამ ჭახუტაშვილი, საოპერო დასის ვოკალის პედაგოგი:

- ბრწყინვალე კონცერტი იყო. კარგი იქნება, წელიწადში ერთ-ორჯერ თუ ჩამოვლენ უცხოელი პროფესიონალები. ამაყი ვარ ჩემი სოლისტებით. ვუსმენდი და ვხარობდი, რომ ასეთი მაღალი დონის მომღერლები გვყავს.

აქილეს მაჩალო, ტენორი ესპანეთიდან:

- უმშვენიერესი თეატრია. ორკესტრს აქვს უდიდესი დადებითი ენერჯია. საქართველოში პირველად ვარ. არაჩვეულებრივი მსმენელი იქნა დარბაზში, რაც მომღერლისთვის მნიშვნელოვანია. დიდი მადლობა ყველას, რომ ასეთი საღამო შედგა და ჩვენ მისი თანამონაწილე ვიყავით.

აკაკი ძნელაძე, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილე:

- ამ ბოლო ხანს მუსიკალურ ცენტრში გამართული კონცერტებიდან ეს იყო ერთ-ერთი საუკეთესო ყველა მიმართულებით. თავი რომ დავანებოთ მუსიკას, ხმებს, შევნიშნე, რომ კონცერტის დროს დარბაზში სრული სიწყნარე იყო, ყველა უსმენდა. ადამიანებს მინატრათ ნამდვილი კლასიკა.

ბაჩო ნაკაშიძე, სოლისტი:

- მაკედონიაში ხშირად ვმდგერი და ორივე მუსიკოსს ვიცნობდი. ტენორს რამდენიმე ხნის წინ ვირუსი ჰქონდა და სრულად ვერ იყო ფორმაში, თუმცა მაინც შესანიშნავად იმდერა. ის ძალიან ცნობილი მომღერალია. სად არ უმდგრია, მათ შორის, მეტროპოლიტენ ოპერაში, ლა სკალაში. აქილეს მაჩალო ძალიან მაღალი კლასის ტენორია. შესაძლოა, ეს არ იყო მისი საუკეთესო გამოსვლა, თუმცა გამოცდილება და პროფესიონალიზმი მაინც თავისას შვრება. მინდა მივულოცო სულხანს, ძალიან კარგად იმდერა, პროგრამაც საკმაოდ რთული იყო. მადლობა დავით მუჭერაძეს, რომ ასე შეკრიბა ორკესტრი. დირიჟორი ფანტასტიკურია, ორკესტრანტებსაც ძალიან მოეწონათ. მე და სულხანმა ეს კონცერტი დიდი ხნის წინ დაგვეგეგმეთ, თუმცა აქამდე ვერ მოხერხდა, რადგან ჩვენი ორი ხმა - ბარიტონი და ბანი, ცოტათი „მძიმეა“. კონცერტი რომ უფრო სრულყოფილი გამოსულიყო, ერთი ტენორი დავიმატეთ, მოვიწვიეთ ბატონი აქილესი. სხვათა შორის, უცხოეთში მე და სულხანი ერთად არ გამოვსულვართ, შეიძლება ითქვას, რომ ეს ჩვენი სოლო-კონცერტი იყო.

